

KELEIVIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.50
Pietų Amerikoje 2.00
Kanadoje 2.50

Pusė metų:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75

Apskelsimų kainų klauskite laisku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 19

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, GEGUŽES-MAY 10 D., 1944 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 6 centai.

METAI XXXIX

Lewis Nutraukė Derybas Su Darbo Federacija

REIKALAUJA GRAŽINTI
\$60,000 DUOKLIŲ.

Jis kaltina "New Deal poli-
tikierius, kad jie pastoję ke-
lią darbininkų vienybei.

Amerikos Mainerių Uni-
jos vadovas Lewis šią savaitę
nutraukė derybas su Ameri-
kos Darbo Federacija dėl
susivienijimo, ir skilimo
spraga tarp organizuotų A-
merikos darbininkų pasida-
rė didesnė negu buvo iki
šiol.

John Lewis kaltina Ameri-
kos Darbo Federacijos va-
dovą ir prezidento Roose-
velto administraciją, kurią
jis vadina "New Deal poli-
tikieriais". Tie "politikieriai"
esą priešingi darbininkų vi-
nybei ir davę "butiną įsaky-
mą" Amerikos Darbo Fede-
racijos vadams, kad nei-
leistų savo tarpan mainerių
unijos. Jie dėl šio išsitar-
to iki šiol nedavę nei
"yes," nei "no" atsakymo
dėl mainerių unijos aplika-
cijos.

Todėl šį panaudė Lewis
parašė Amerikos Darbo Fe-
deracijos tarybai pikta lai-
šką, išpludamas jo vadovy-
bė ir reikalaujamas sugrą-
žinti jam mainerių unijos
įstojimo aplikaciją ir \$60-
000 pinigų, kurie paduoti su
ta aplikacija kaip mainerių
duoklės už pirmuosius me-
tus.

Chicagoj Įskusti Lie- tuviai Laisvamaniai.

Įskusta ir Lietuvių Auditori-
ja, kuri duoda laisvamaniams
salę.

Šią savaitę gavom iš Chi-
cago žinią, kad tenai buvo
įskusta Lietuvių Laisvamanių
Draugija, kuri paskuti-
niais laikais pradėjo ruošti
pramogas ir platinti kun.
Dembskio laisvamaniškas
knygas. Draugija buvusi į-
skusta kaip nelegalė organi-
zacija, kuri neturinti čarte-
rio. Gi T. J. Kučinskas, ve-
ikliausias laisvamanių na-
rys, buvęs "perstatytas val-
džiai kaip tikras baidunas,
tikras peklos liuciperis, ku-
ris visuomet tyko ką nors
nužudyti..."

Valdžios atstovai ištyrę
dalyką ir atradę, kad Lietu-
vių Laisvamanių Draugija
esanti legalė ir čarteriuota
organizacija.

Lietuvių Auditorija, kuri
duoda laisvamanių parengi-
mams savo salę, taipgi bu-
vusi įskusta, kad neturinti
tokiais parengimams leidi-
mo (laisnio). Bet valdžios
atstovai atradę, kad ji turi
visus laisnius, kokių tik įsta-
tymai reikalauja.

Taigi skundikai gavę per-
nosį ir pasilikę valdžios aky-
se melagiai.

TREČIOJI KARO PAS- KOLA RUSIJOS.

Radijus praneša, kad tre-
čiai karas paskolai Rusijoj
sukelta 25,000,000,000 rub-
lių.

Bet Lewis pyksta ir kolio-
jasi visai be reikalo. Juk
mainerių unija prigulėjo
prie Amerikos Darbo Fede-
racijos, bet Lewis susimūšė
su ADF vadais ir atplėšė
auo jos mainerius. Jis suor-
ganizavo CIO, priešingą
Amerikos Darbo Federaci-
jai organizaciją. Bet ir čia
jis negalėjo sugyventi su sa-
vo leitenantais. Jis išvedė
angliakasių uniją ir iš CIO
organizacijos.

Neturėdamas kur pasidėti,
dabar jis pradėjo iš naujo
skverbtis į Amerikos Darbo
Federaciją. Bet čia jo nie-
kas nenori.

Jeigu ne John Lewis, A-
merikos Darbo Federacija,
be abejo, mielu noru angli-
kasių uniją priimtų atgal.

SKAUDUS ANT- AUSIS MASKVAI.

Anglija nepripažįsta Lenki-
jos kvilingų Maskvos
globoj.

Stalino agentai suorgani-
zavo iš Lenkijos kvilingų
Maskvoje "Lenkijos val-
džią" su ukrainiečių komu-
niste Vasilevską priešką.
Ruošdama tai "valdžiai" ke-
lią į Lenkiją. Maskva nu-
traukė santykius su teisėtąja
Lenkijos vyriausybe, kuri
dabar randasi Anglijoje ir
kuriai pritaria visa Lenkija.
Stalinas planuoja siųsti Len-
kijon Vasilevskos "valdžią."
Bet alijantai tos kvilingų
"valdžios" nepripažįsta.
Kalbėdamas lenkų tautinėse
iškilmėse Londone, Didžio-
sios Britanijos ministeris
Bevin pasakė aiškiai ir ne-
dvejodamas, kad Anglija
pripažįsta tik tą Lenkijos
valdžią, kuri randasi
Londone, nes tik tai ji turi
teisę atstovauti lenkų tautą
alijantų tarpe.

Tai yra skaudus smugis
ne tik Lenkijos kvilingams
Maskvoje, bet kartu
skaudus antausis ir pačiai
Maskvai.

Jeigu alijantai nepripa-
žįsta Vasilevskos "valdžios",
Lenkijai, tai jie nepripažins
ir Paleckio "tarybinės vy-
siauybės" Lietuvai.

NEW YORKO POLICIJA NELEIDŽIA VAIKAMS BATŲ VALYTI.

New Yorko policija pra-
dėjo gaudyti vaikus, kurie
eidavo batų valyti praiei-
viams Times Square'o apy-
linkė. Pereitą subatą buvo
suimti 35 jaunuoliai su savo
skrynelėmis ir kitais prietai-
sais. Policija sako, kad savo
bizniu tie vaikai trukdą pub-
likos judėjimą gatvėse. Biz-
nieriai taipgi skundžiasi,
kad apdriskę vaikai lan-
džioja į jų įstaigas, siulyda-
mi savo patarnavimą—
"Shine, mister?" Sakoma,
kad subatomis jie uždirba
po \$3 ir \$4 šveizdamsi žmo-
nėms batų. Ypač gerai
jiems uždirbti duoda kare-
iviai ir jurininkai.

Prezidentas Sugry- žo Atsigavęs.

Daktarų patarimas, pre-
zidentas Rooseveltas turėjo
palikti savo raštinę Wash-
ingtone ir važiuoti į rames-
nę vietą pasilsėti. Sunkios
karo problemos ir įtempta
padėtis namie buvo jau la-
bai paveikę jo sveikatą.
Praleidęs mėnesį atostogo-
se, jis dabar sugrįžo gerokai
atsigavęs ir sustiprėjęs.

Cenzura Suvaržė Diplomatus.

"The New York Times"
sako, kad svetimų valstybių
diplomatai Washingtono
jaučiasi labai nesmagiai,
nes negali slaptai budais su
savo valdžiomis susizinti.
Pavyzdžiui, Lenkijos val-
džios atstovė Washingtono
ne gali vesti su savo valdžia
korespondenciją tikrai aiš-
kia anglų kalba. Lygiai taip
suvaržyta ir tremtinė jugo-
slavų valdžios atstovė.
Bet labiausia esąs paliestas
Nacionalis Francuzijai Lais-
vinti Komitetas, kuriam va-
dovauja komunistuojantis
generolas de Gaulle. Jo at-
stovė Washingtono esanti
atkirsta, ne tik tai nuo Lon-
dono, bet nuo Alžyro, kur
sėdi pats de Gaulle.

NORI PALENGVINTI TAKSŲ ATSISKAITYMĄ.

Kongrese yra svarstomas
sumanymas palengvinti žmo-
nėms taksų atsiskaitymą.
Dabar tas atsiskaitymas bu-
vo tiek komplikotas, kad ir
advokatai negalėjo jį su-
prasti. Dabartiniu laiku tak-
sus federalinei valdžiai mo-
ka apie 50,000,000. Jei Kon-
greso svarstomas sumany-
mas būtų priimtas, tai 30-
000,000 žmonių būtų nuo to
atsiskaitymo visai palio-
vuota, nes už juos atsiskaito
darbdaviai, o likusiems atsi-
skaitymas būtų suprastin-
tas, palengvintas.

ANGLIJOJ DAUG STREIKŲ.

Anglijos Darbo Ministeri-
ja pranešė, kad šįmet per
kovo mėnesį Anglijoje buvo
285 streikai, kuriuose daly-
vavo 310,000 darbininkų.
Demokratinėse šalyse darbi-
ninkai gali streikuoti ir karo
metu. Vokietijoje ar Rusijoje
streikieriai būtų sušaudyti.

RADO ŽALVARIO GADY- NĖS LIEKANŲ.

Anglijoje iškasta vienoj
vietoj daug visokių daiktų
iš žalvario gadytės. Karda-
i, durtuvai, piaučiai ir ki-
tokie dalykai kalti vis iš žalva-
rio. Ta gadytė siekia apie
100 metų prieš Kristaus gi-
mimą.

LAPINSKIS PRIGĖRĖ ZUVAUDAMAS.

Mykolas Lapinskas, 24 m.
vyras, zuvaudamas Connecti-
cut upėj netoli nuo Sunder-
lando pereitą nedėdienį
prigėrė. Su juo buvo ir kitas
vyras, bet kai valtis apvirto,
tam pavyko išplaukti ir kran-
tą.

Amerika Paskelbė Boikotą Airių Firmoms.

Fašistuojanti Airijos val-
džia kelia lermą.

Valstybės Departamentas
Washingtono paskelbė 38
airių firmas, su kuriomis A-
merikos biznieriams bus
draudžiama daryti biznį.
Tai vis tokios airių firmos,
kurios iki šiol susilusios dar-
bavosi Hitlerio naudai. Be-
veik visos jų randasi Airijos
sostinėj Dubline. Tulos jų
vadinas net vokiškais var-
dais, pavyzdžiui, "AEG,"
kas reiškia "Allgemeine
Elektrische Gesellschaft,"
Siemens-Schuckert, ir tt.

Klerikaliskai-fašistiska Ai-
rijos valdžia dabar rėkia,
kad Airija "neteisingai per-
sekiojama." Ji esanti "neit-
rali" šalis ir Vokietijai ne-
pataikaujanti. Bet pasaulis
nėra aklas. Visi mato, kad
Vokietijos ir Japonijos šni-
pai turi susisukę Airijoj li-
zdus, ir Airijos valdžia atsi-
sako tuos nuodugus gyva-
tynus išvyti. Ištikrųjų, Ai-
rija turėtų būti alijantų oku-
puota kaip nacių talkininkė.

Streikieriai Neklau- so Valdžios.

Laivų dirbtuves turėsianti
užimti kariuomenė.

Laivų dirbtuvėse aplink
San Francisco sustreikavo
darbininkai. Streikuoją ma-
šinistai, kurie priklauso
ADF ir CIO unijoms. Strei-
ko priežastis yra tokia. 1942
metais tenai buvo pasira-
šyta su abiem unijom dirbtu-
vių sutartis, kurioj pasaky-
ta, kad mašinistams prie-
naujų laivų statybos bus
mokama \$1.20 į valandą, o
prie senų laivų pataisymo—
\$1.34 į valandą. Dabar uni-
jistai pareikalavo, kad jiems
butų mokama po \$1.34 į va-
landą ir prie naujų laivų,
kurie nuleisti į jūrą neveikia
kaip reikia ir buna grąžina-
mi atgal į laivų dirbtuves
reikalingiems pataisymams
padaryti. Tokius laivus uni-
jistai skaito jau "senais" lai-
vais, nes jie jau buvo vande-
ni, ir reikalauja tokio atly-
ginimo, kaip už senų laivų
taisymą.

Dirbtuvės atsisakė tiek
mokėti ir pavedė šį ginčą
War Labor Boardui išspres-
ti, Boardas kreipėsi į ADF
pirmininką Greeną ir CIO
pirmininką Murrayą, pra-
šydamas, kad jie lieptų savo
unijistams grįžti darban.
Jie nepaklausė.

Tokiuose atsitikimuose
War Labor Board siūcia
raportą prezidentui į Wash-
ingtoną ir rekomenduoja,
kad streiko pailėsta pramo-
nė būtų paimta federalinės
valdžios kontrolėn, taip kaip
Chicagoje anadien atsitiko
su Montgomery Ward kom-
panija, kurios viršininkai
nenorėjo klausyti War La-
bor Boardo patarkymų. Tai-
gi manoma, kad laivų
dirbtuvės Vakarų Pakrašty-
je bus kariuomenės užim-
tos, jeigu unijos tuoju strei-
ko neatšauks.

Burmoj Alijantams Nesiseka.

Vakarų Burmoj, Indijos
pasieny, po ilgų ir atkaklių
kovų anglų ir indų kariuo-
menė turėjo trauktis atgal,
užleisdama japonams Butė-
daungo bazę, kaip "nenaui-
dingą" poziciją. Japonai da-
bar atkakliai atakuoja Kohi-
mos bazę Indijos pasieny.
Kol kas anglai su indais juos
atmuša, bet nežinia kaip
ilgam.

Invazijai Bandomi Oro Traukiniai.

Anglijoj daromi didžiausi
pasiruošimai.

Pereitą nedėdienį Angli-
joj buvo daromi milžiniški
invazijos bandomai. Anglų
ir amerikiečių kariuomenė
buvo nešiojama orlaiviais ir
sklandytuvais ir pratinama
leisti žemėn su parašiutais.
Šitie manevrai ejo ištisą
dieną ir naktį. Pirmu kartu
juose buvo vartojami di-
džiausi oro traukiniai. Tie
traukiniai, tai ilga sukabin-
ty sklandytuvų virtinė, ku-
rią traukia oru du stiprūs or-
laiviai. Sklandytuvai moto-
rų neturi: jie turi tik spar-
tus ir vairo. Kiekviename
sklandytuve yra vairuotojas.
Kai toks oro traukinys nu-
skrenda kur jam reikia, tuo-
met sklandytuvai atpalaido-
jami vienas po kito ir gabiai
vairuojami leidžiasi su ka-
reiviais žemėn. Sklandytu-
vuose gabenami ir sunkesni
ginklai.

FAŠISTŲ PARADE UŽ- MUSTA 5,000 KAREIVIŲ.

Iš Berno (Šveicarijoje)
pranešama, pareitą savaitę
šiaurės rytų Italijon buvo
nuvėkę nacių užsienio rei-
kalų ministeris Joachimas
Ribbentropas (tas pats, su
kurio Molotovas bučiavosi
Maskvoje). Jam pagerbti
Italijos fašistai suruošė di-
delį paradą Treviso mieste.
Kada išsiriškavo kariuome-
nė, kada gatvės prisipildė
fašistų miniomis, miestą už-
klupo alijantų orlaiviai ir
užpylė bombomis visą para-
dą. Viskas susimaišė su žė-
me, ir nemažiau kaip 5,000
fašistų buvė užmusta.

RUSAI NUSKANDINO DA- 8 VOKIEČIŲ LAIVUS.

Maskva praneša, kad So-
vietų karo laivynas Juodoj
Juroj nuskandinęs dar 8 ai-
ninkų laivus, kurie mėgino
gelbėti savo kareivius iš ap-
supto Sevastopolio. Iš viso
per balandžio mėnesį rusai
nuskandinę 200 prieš laivų
Juodoj Juroj.

\$2,227,155 PABAUDŲ UŽ KAINŲ KELIMĄ.

Kainų Administracijos
Biuro viršininkas paskelbė,
kad nuo 1943 metų rugsėjo
iki šių metų balandžio mė-
nesių už kainų kelimą įvai-
rus biznierių sumokėjo \$2-
272,155 pabaudų.

Metodistų konferencija
Kansas Cityje priėmė rezol-
liuciją, kurioj ragina Kon-
gresą įvesti prohibiciją karo
laikui.

4500 Orlaivių Sprogdina Vokietiją Be Pertraukos

NACIAI SUTRAUKĖ
700,000 KAREIVIŲ
PRIEŠ INVAZIJĄ.

Jie esą pasiruošę gintis iki
paskutinio šuvio.

Nuo alijantų bombų šian-
dien dreba visa Vokietija.
Griuvia miestai, sprogsta fa-
brikai ir maišosi su žeme ge-
ležinkeliai. Pasaulis netiktai
nematė, bet ir sapnuoti nie-
kad nesapnavo tokio aud-
ringo naikinimo, koki neša
nacių demokratinių val-
stybių oro galybė.

Ir ta audra kasdien vis
didėja. Iš pradžios Vokietij-
jon nulekdavo du-trys šim-
tai bombanėšių. Paskui oro
armados pradėjo siekti 1000
orlaivių. O šią savaitę jau
4,500 bombanėšių sprogdina
nacių tvirtoves be per-
traukos.

Šį panaudė 2,000 Ameri-
kos orlaivių smogė bombo-
mis Berlyną, o kiti 2,500 tuo
pačiu laiku pleskino kitus
miestus.
Jie sprogdina ne vien
tik miestus, bet kartu nai-
kina ir prieš orlaivius, ku-
rie mėgina jiems priešintis.
Šį panaudė Amerikos lėk-
tuvų ugnimi buvo numušta
žemėn 119 nacių aeroplanų.
Musiškiai tuo pačiu laiku
prarado 43 orlaivius. Reikia
pripažinti, kad tai sunkios
aukos, bet prieš nuostolius
šimteriopai sunkesni.

Naciai jau įsitikino, kad
alijantai yra pasiryžę juos
sunaikinti ir jokių derybų
dėl karo pertraukos negali
buti, todėl, matyt, jie nutarė
gintis iki paskutinio vyro ir

Geštapininkų Gudrybės.

Skelbia invaziją prasidėjus,
kad išvilioti aikštėn par-
tizanus.

Washingtoniškas Karo In-
formacijų Biuras praneša,
kad požemio partizanams
išprovokuoti Europos nacių
geštapininkai (žvalgybinin-
kai) emė vartoti šitokių gu-
drybių: viršum miestų pasi-
rodo orlaiviai su "RAF"
ženklais (tokiom raidėn yra
ženkliniai Anglijos orlaiv-
iai), ir mėto neva alijantų
lapelius, kuriuose rašoma,
kad alijantų invazija jau
prasidėjo ir alijantų drau-
gams dabar laikas išeiti su
ginklais į gatves.

Jeigu partizanai šitokiai
apgavystei patikėtų ir apsi-
ginklavę išeitų į gatves, na-
ciai tada galėtų juos iššau-
dyti.

Ar geštapininkams pavy-
ko kur nors partizanus šito-
kiom gudrybėm išvilioti į
aikštę. Informacijų Biuro
pranešimas nepasako.

PAGERBS 10 KAREIVIŲ MOTINĄ.

Brooklyne gyvena tula
Emma van Coutren, kuri tu-
ri 11 vaikų ir 10 jų tarnauja
armijoj. Motinos Dienos ko-
mitetas Brooklyne nutarė ją
specialiai pagerbti.

paskutinio šuvio. Tuo tikslu
jie pradėjo gabenti iš Rusi-
jos į vakarus geriausius sa-
vo ginklus ir kareivius. Lon-
dono informacijomis, da-
bartiniu laiku naciai turi jau
ištraukę iš Rusijos fronto
700,000 kareivių ir pastatę
juos ant vakarų sienos, kur
jie numato invaziją eisiant.

Anglų turimomis žinio-
mis, vokiečiai su savo ber-
nais vengrais, rumunais, ita-
lais ir bulgarais turi iš viso
319 divizijų kariuomenės,
kuri dabartiniu laiku esanti
išskirstyta šitaip:

Rusijoj 195 divizijos.
Suomijoj 7.
Italijoj 25.
Balkanuose, 25.
Vakaruose, 67.

Prieš karą vokiečių divi-
zijon eidavo apie 15,000 ka-
reivių. Dabar kai kurios jų
žymiai sumažėjusios. Taigi
iš divizijų skaičiaus dabar
sunku esą apytikriai pasaky-
ti, kiek vokiečiai iš viso turi
ginkluotų vyrų. Vis dėl to
jie turi iltes alijantų inva-
ziją atmušti. Ar atmuš, pa-
matysime vėliau. Invazija,
kaip rodos, jau gali prasidė-
ti bet kurią naktį. Ameriko-
je jau užsakomos pamaldos,
kad Dievas jai padėtų. Zino-
ma, tai neįmaneliu darbas.
Reikia pasitikėti tikrai mu-
šų karo vadovybei ir ginklų
galybei.

Vokietijos Karo Aparatas.

Nacių Vokietija yra dar
stipri, tą visi pripažįsta.
Atakingų karo eigos stebė-
tojų manymu, vokiečiai turi
319 divizijų, arba netoli
penkių milijonų gerai ap-
ginkluotų ir išlavintų karei-
vių.

Tai yra didelė jėga. Jung-
tinėms Tautoms teks ilgai ir
sunkiai kovoti, kol nacių
Vokietija bus nugalėta.

Nacių jėgos yra paskirs-
tytos sekamai:

Rytų fronte, prieš Rusiją
195 divizijos;
Suomijoj 7 divizijos;
Italijoje 25 divizijos, iš jų
19 divizijų kovoja prieš ali-
jantus, o 6 divizijos yra lai-
komos atsargoje—kur nors
apie Romą ar šiaurinėje Ita-
lijoje.

Balkanų valstybėse 25 di-
vizijos.

Vakarų Europos pakraš-
čiuose, kur laukiama alijan-
tų invazijos, laikomos 67 di-
vizijos.

Bet tai nėra viskas. Tie-
patys karo eigos stebėtojai
mano, kad Vokietijoj randa-
si da nemažai išlavintų ar da-
lavnamų kareivių. Kiek,
niekas nežino.

Nežiurint to, kad nacių
Vokietija yra galinga, lai-
kas dar savo. Vokiečių ar-
mijoms jau nesiseka, kaip
sekdavosi pirma. Tas veikia
vokiečių moralė; tas veikia
ir okupantų kraštų žmones.
Prasidėjus invazijai, bus su-
kilimų Francuzijoje, bus ir
kitose valstybėse. Visa tai,
ardys nacių karo aparatą.

APŽVALGA

KAM BUVO LIETUVAI REIKALINGAS STEIGIAMAS SEIMAS.

Štai ką šituo klausimu rašė 1940 metų gegužės 15 d. "Lietuvos Žinios":

"Pagrindinis Steigiamojo seimo uždavinys laisvoje Lietuvoje buvo dvejopas: nustatyti Lietuvos valdymosi būdą, kuris patikrintų tautos valią ir grąžinti tautai žemės nuosavybę, kurią šimtmečių bėgyje iš jos visokiais būdais pagrobė dvarininkai.

"Abu šie uždaviniai buvo įvykdyti sėkmingai. Visų pirma buvo priimtas žemės reformos įstatymas, kuriuo dvarų žemė nusavinta į valstybės fondą: vieni dvarai, kurių savininkai pasirodė aiškūs tautos išdavikai, pabėgę pas Lietuvos priešus, buvo nusavinti visiškai; kiti, kurių savininkai laikėsi Lietuvos valstybės tvarkos, buvo nusavinti ligi 80 hektarų, kaip maksimumas. Žemė iš valstybės fondo buvo išdalyta visų pirma Lietuvos kariuomenės savanoriams-kurams, kovojusiems už Lietuvos laisvę, o paskui bežemiems ir mažažemiems.

"Steigiamasis Seimas savo reikšminguosius darbus baigė Lietuvos konstitucijos priėmimu. Steigiamojo Seimo konstitucija nustatė Lietuvos respublikos pagrindus, sukurtus demokratybės principu, užtikrinančiu piliečiams sąžinės laisvę, susirinkimų, visuotinių balsavimų ir lygybės teises; žodžiu — politines ir pilietines teises, dėl kurių ji kovojo jau ilgus šimtmečius."

Vadinasi, Steigiamojo Seimo pareiga buvo: įsteigti Nepriklausomą Lietuvos Valstybę, ir tą pareigą jis garbingai atliko.

KADA ALIJANTAI PASAKYŠ STALINUI "SHUT UP"?

Iki šiol Stalinas per savo agentus statė visokių reikalavimų alijantams. Jie rėkė, kad būtų atidarytas "antras frontas"; jie reikalavo ir tebereikalauja, kad demokratinės valstybės pripažintų Sovietams Lietuvą ir kitas šalis, kurias Hitleris "dovanojo" Stalinui. Jie plepėjo ir tebeplepa, kad Atlanto Čarteris, kuris skelbia pavergtoms tautoms laisvę, Stalino pavergtų žemių neliečias; jis galbūt būtų taktinis tikslas Hitlerio užimtiems kraštams.

Prieš tas Maskvos agentų žaunas alijantai iki šiol visai nereaguoja. Kodėl? Ar jie su ta propaganda sutinka, ar neturi drąsos griežtai ją pasmerkti?

"Naujienuos" šitą klausimą aiškina šitaip:

"Drąsos jiems, veikiausiai, netruksta, bet diplomatai paprastai nemėgsta ginčytis, kuomet jie nėra pasiruošę paremti savo žodžių realiais faktais".

"Sovietų laikraščiai nuolat nusiskundžia, kad rusai turi vieni pakelti visą kovos prieš nacių sunkumą, ir bara vakarų demokratijas, kam jos iki šiol neatidaro 'antro fronto'. Ką gali Anglijos arba Amerikos valdžios atstovai į tuos priekaištus atsakyti? Įsiveržimas Europon yra ruošiamas, bet dar neįvyko, ir kai jisai bus vykdomas, niekas negali pasakyti, ar jisai bus sėkmingas. Pasiruošimai eina jau antri metai.

"Kantrybė šitokioje padėtyje, gal but, yra geriausia politika.

"Bus kitas dalykas, kai dvejetas ar trejetas milijonų są-

jungininkų kareivių įsitvirtins Europos kontinente. Tada rusai jau nebegalės sakyti, kad jie vieni muša nacių; ir bolševikų pataikunai liausis siulę duoti sovietams 'atlyginimą', paaukojant Baltijos tautų laisvę.

"Turėdamos savo armiją Europoje, vakarų demokratijos norės turėti pilną balsą Europos tvarkyme. O jų balsas reikš, kad Europa priklausos ne kokiame ten diktatoriui, bet visoms tautomis, kurios joje gyvena. Prezidentas Rooseveltas ir valstybės sekretorius Hull kiekvienoje savo kalboje pabrėžia, kad visos tautos, didelės ir mažos, privalo turėti lygias teises suverenumo (nepriklausomybės) atžvilgiu.

"Ar gali kas įsivaizduoti, kad Dedei Samui, atvykusiam su galinga armija į Europą, priliptų liežuvis prie gomurio, kai Stalinas pareikalauja, kad jisai, pavyzdžiui, 'nesikištų' į Lietuvos reikalus? Kurie taip mano, tie sapnuoja."

Mes irgi manom, kad Stalinas turės su savo agentais užsičiupti, kuomet alijantų armijos atsistos Berlyne. Dabar jie nieko nesako. Tegul sau Maskvos liežuviai tauzija, kad Pabalcio valstybės, kurias Hitleris buvo dovanojęs Stalinui, turės vėl būti inkorporuotos Rusijon. Bet Washingtono vyriausybė nepripažino ir nepripažysta bolševikų okupacijos Lietuvoj. Ji pripažysta Lietuvos Respublikos atstovybę Washingtone, reikią, pripažysta nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Dabartinėse aplinkybėse šito pilnai užtenka.

APIE NOREMO KNYGĄ. "TIMELESS LITHUANIA"

Brooklyno "Amerika" apie tą knygą rašo taip:

"Noremo knygoje 'Timeless Lithuania' yra nemažai tokių Viena iš tokių — jo tvirtinimas, tuos nepriklausomybės bylai. Viena iš tokių — jo tvirtinimas, kad lietuvių tauta dar nepriaugusi demokratiniams valstybės tvarkymui."

"Knygos ginti išėjo 'Vienybėje' sąmoningas tautininkas D. Klinga. Jis visu akipėsišku mu tvirtina, kad lietuvių tauta dar nesubrendusi valstybiniui gyvenimui."

"Apie tą 'nesubrendimą' jis sprendžia vien tik tuo faktu, kad lietuvių tarpe yra komunistų. Bet komunistų turi ir lenkai, ir francuzai, ir čekai, ir graikai ir kitos tautos! Pagal p. Klingos 'filosofiją' išeitų, kad nei viena tauta nėra pribrėndusi valstybiniui gyvenimui."

"Bet tokiame galvotojui menka 'patiekla' — jam panašių labai nedaug."

Kaip rodo, "Timeless Lithuania" buvo parašyta remiantis Smetonos informacijomis ir smetonininkai daugiausia davę pinigų jos išleidimui. Smetona visados aiškino, kad lietuvių tauta da "nepribrėndusi" pati savo kraštą valdyti, todėl jai būtina reikalingas "tautos vadas" toks kaip jis pats.

LIETUVIŲ KOLONIJOSE ŠAUKIAMOS KONFERENCIJOS.

Amerikos Lietuvių Tarybos iniciatyva, visose didesnėse lietuvių kolonijose yra ruošiamos konferencijos. "Draugas" sako:

"Turime žinių, kad gegužės mėnesyje Amerikoje įvyks lietuvių konferencijos (kurias šaukia Amerikos Lietuvių Taryba) šiose vietose: Chicagoj,

Jie Atliko 53 Kovos Žygius

Čia yra parodytas didis Amerikos bombanešis "Boomerang" su savo įgula. Šitie lakunai su tuo orlaiviu atliko 53 kovos žygius Vokietijon ir dabar sugrįžo Amerikon pasilsėti.

Lietuvos Steigiamasis Seimas

Šių metų gegužės 15 dieną sueina lygiai 24 metai nuo Steigiamojo Seimo atidarymo.

Pagal idėjų asociaciją tuojau ateina galvon atsiminimų apie kitą, vadinamąjį Didįjį Vilniaus Seimą, įvykusį 1905 metų pabaigoje.

Ir 1905 ir 1920 m. lietuvių tauta viešai per savo atstovus pareiškė, kad šalies šeiminkai turi būti patys vietos gyventojai, arba, kaip dabar sakoma, kad šalies suverenąs yra pati tauta, kuri per savo atstovus turi rūpintis kaip ekonominiais, taip kultūros, taip ir valdymo reikalais. Bet tarp tų dviejų seimų buvo ir žymus skirtumas. Nes 1905 metais lietuvių sutikdavo pasitenkinti šalies autonomija Rusijos imperijos ribose, o 1920 m. jau buvo tautos priimtas apsisprendimas pasilikti visai nepriklausoma demokratine respublika. Nuo 1905 metų iki 1920 metų seimo buvo kelias žymesnis etapus, kuriais prieita prie 1920 m. Steigiamojo seimo. Vokiečių okupavimo 1915-1919 metais buvo bandyta be atsilaukimo tautos, tai yra be Steigiamojo seimo, primesti Lietuvai monarchinę valdymo formą (Urachas). Kilnesnių tautos darbuotojų pasipriešinimu monarchinė

Steigiamasis Seimas pirmoje eilėje išleido įstatymą, kuriuo atstatyta buvo visai nepriklausoma Lietuvos valstybė ir kartu nutarta, kad ji bus demokratine respublika. Toliau buvo priimta laikinoji konstitucija, kiek skirtinga nuo tos konstitucijos, kuria buvo nuo 1918 m. besivadavusi kviestinė Valstybės taryba.

Demokratinė respublikos konstitucija buvo priimta tik 1922 m. rugpjūčio 6 dieną, t. y. po 2 metų ir 83 dienų. Tuo Steigiamasis Seimas, laikydamas savo pašaukimą atlikti, užbaigė savo dienas, skirdamas 1922 metų spalio 10—11 d. rinkimus į Pirmąjį Valstybės Seimą.

Be konstitucijos įstatymo, Steigiamojo Seimo veikimo laikotarpiu buvo priimti dar keli svarbūs įstatymai.

Paminėsim pirmoje eilėje žemes reformas įstatymą, kuriuo einant buvo išpareliuoti keli tukstančiai dvarų ir tuo sustiprintas lietuvių tautinis elementas.

Plati žemės reforma ne tik praturtino lietuvių, bet ji turėjo įtakos ir daugelį gyvenimo šakų. Steigiamasis Seimas buvo sujungęs visą tautą, ne atskirdamas asmenims, bet visai tautai, ir kad reikalui atėjus tą valstybę reikia visiems ir ginti. Ir iš tikrųjų, kai 1920 metais lenkai užgrobė Vilnių ir emė veržtis į Kauną, tai susikūręs visuomeninio gynimo komitetas umu laiku sutelkė visą šalį prieš puolikus — gyventojai nešė aukoją Gynimo komitetui ką galėjo. Trumpu laiku ties Giedraičiais-Širvintais lenkų brigada buvo sumušta.

Bandė Lietuvos įsiveržti ir bolševikai, bet ir jie buvo atmušti. Buvo likviduotos ir bermontininkų gaujos. Lietuvos teritorija prie Steigiamojo Seimo padidėjo. Buvo paimtas Klaipėdos kraštas ir prieita prie jūros. Visa tai buvo laimėta pastono Lietuvių Piliečių Draugija. Massachusetts valstijos taipgi yra šaukiama konferencija. Ją šaukia South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija. Massachusetts valstijos draugių atstovai suvažiuos Bostone, birželio mėnesį.

Massachusetts valstijoj taipgi yra šaukiama konferencija. Ją šaukia South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija. Massachusetts valstijos draugių atstovai suvažiuos Bostone, birželio mėnesį.

Massachusetts valstijoj taipgi yra šaukiama konferencija. Ją šaukia South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija. Massachusetts valstijos draugių atstovai suvažiuos Bostone, birželio mėnesį.

Massachusetts valstijoj taipgi yra šaukiama konferencija. Ją šaukia South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija. Massachusetts valstijos draugių atstovai suvažiuos Bostone, birželio mėnesį.

kol Lietuvos respublikai pavyko išsprauti į Tautų Sąjungą ir užimti lygią vietą greta kitų valstybių. Nelengvai davėsi gauti ir daugelio valstybių pripažinimą Lietuvos nepriklausomybės de jure. Tai vis buvo nugalėta.

Sunkų pergyvenimą teko Lietuvos respublikai pakelti dėl užsikibusios nuo Didžiojo karo laikų svetimos valiutos (ostmarkių), kurios vertė priklausė nuo Vokietijos markės. Žlugo sutaupos Rusijos rubliui galutinai nusmukus. Tas pats atsitiko ir su ostmarkėmis, kurios, Steigiamajam Seimui baigiant savo kadenciją, emė visiškai kristi. Karo pabaigoj apyvartoj buvo 290 milijonų ostmarkių ir vertė jų buvo 364 milijonai aukso litų, o 1922 metais ostmarkių buvo priverstę 3,500 milijonų, bet jų vertė siekė tik 17 milijonų litų (p. Klimas). Suprantama, kiek tada prapuolę gyventojų turtų. 1922 m. rugpjūčio 16 d. įstatymas pakeitė ostmarkes litais ir ta momentinė reforma turėjo žymios teigiamos reikšmės.

Per mažą čia vietos, kad būtų galima išpasakoti Steigiamojo Seimo ir jo laikotarpio Lietuvos respublikos įvairiose srityse atstatymo darbus.

Ir mūsų istorikai dar nesuskubo tą laikotarpį kaip reikia aprašyti ir įvertinti.

Kai tai bus kokio mokslo vyro atlikta, tik tada aiškiau pamatysime, kokis svarbus, nors ir trumpas, laikotarpis tada buvo pergyventas ir koksai didelis valstybės ir tautos kurybinis darbas atliktas. To darbo nepaprastas nešumas tur but bus aiškinamas tuomi, kad buvo pašaukta tą visuomenės darbą dirbti visi, kas tik gali.

Isradimai

Žmonės sako, kad vargas yra geriausias mokytojas. Ar tas pasakymas yra teisingas?

Ne visur. Buvo tokių atsitikimų, kad išradimas atsirado pasėkoje nelaukto priepuolio, neatsargumo ar klaidos. Štai keli pavyzdžiai:

Charles Goodyear, dirbdamas savo laboratorijoj, kartą per klaidą numetė ant karšto pečiaus gabalėlį gumos ir siero mišinio. Demganti guma ir siera suklebė nemalonų kvapą, bet tas įvykis Goodyearą pamokė, kaip vulkanizuoti gumą.

Kartą vienas chemikas pamiršo nusiplauti rankas, kai sėdo valgyti. Staiga jis gerklėje pajuto nepaprastą saldumą ir tuo susidomėjo. Vėliau jis savo laboratorijoj emė daryti bandymus ir surado mums žinomąjį sachariną.

Kitas chemikas kartą nedarė tokią klaidą. Ant lėkštelės kūr buvo išlepta jodina, jis padėjo sidabrinį šaukštu-

Kas Savaitė

Invazijos išvakarėse.

Viskas rodo, kad šį pavasarį ar vasarą alijantai darys Europoje lemiantį žygį — invaziją.

Tai bus didžiojo bandymo dienos. Galima laukti skaudžių nuostolių, bet galima laukti ir galo hitlerizmui. Nacių strategai ir jų propagandistai nervuojasi, bet jie daug atsargesni. Jau negirdėt tų pasigyrimų ir kolonijų, kuo seniau pasižymėdavo Berlyno radijas. Ir garsūs aiški "lordas" Haw Haw prikdavo liežuvi.

Jaučia tie šmutai, kad artinasi rustaus teismo diena!

"Absolutiška lygybė."

Vienas laikraštis šitaip charakterizuoja Jugoslavijos partizanų:

"Matote, jie partizanų armijose turi vyrų ir moterų, kurie visi valgo, miega ir kovoja išvien — pas juos absolutiška lygybė."

Komunistiškas viendienis manys, kad toji "absolutiška lygybė" tai didelis daiktas. Nieko panašaus!

Tokią "absolutišką lygybę" senai turi Lietuvos tvartas! Kokia čia naujiena?

Laikraštis, kuris šitą "naujienu" pranešė, yra komunistų "Laisvė". Pagal Jurgį ir kepurę!

"Ach, mein lieber..."

Baltimoretis Nadas Rastenis praneša, kad jam teko girdėti lietuvišką programą, kurią davė Berlyno radijas.

Kalbėjo buvęs Lietuvos konsulas Chicagoje, A. Kalvaitis, simfonijos orkestras grojo Lietuvos himną.

Ach, mein lieber Augustin, toks nacių geraširdiškumas! Leidžia lietuviškai kalbėti, groja "Lietuva, tėvynė mūsų" — ei, lietuviški būrai, padėkite naciams karauti prieš bolševikus! Jei nepadėsite, šiaurės meška jus sumaus...

Maskvos raudonasis čioras lietuviui yra tikras pabaisa, tą visi žinom. Bet kuo geresnis Barlyno smailakojis velnias?

Abudu lygus priešai ir lietuviams nereikalingi.

Naujas Moley'o receptas.

Kolumnistas Raymond Moley išėjo su nauju receptu. Kad Europoje būtų pastovi taika, jis siūlo masinį tautinių mažumų perkraustymą. Sudėtų vokiečius reikėtų iškelti į Reichą, taip pat rytų prusus, taip pat kitas tautines mažumas. Tada busianti taika ir ramybė!

Tas bolševikų prietelis užmiršo vieną "mažumą". Kai Hitleris sutiko padovantoti Stalinui Pabalcio valstybes, iš jų buvo iškraustyti vokiečiai. Taigi tenai turėjo viešpatauti taika ir ramybė, ar ne? Bet ar taip buvo?

Iš Moley'o toks politikas.

Ką. Vėliau jis pastebėjo, kad iškėstėje liko šaukštuko atvaizdas. Tai davė pradžią fotografijai.

Alexander Graham Bell bandė surasti būdą susikalbėti su mažai girdinčiais žmonėmis. Tai davė pradžią šandien vartojamam telefonui.

Išradėjas Montgolfieris kartą norėjo pasigerinti savo žmonai. Jis pasiūlė išprosyti jai šlėbą. Prosinamoje lentoje atsirado daug garo, kuris kėlė šlėbą. Tai davė pradžią šandien vartojamiems balionams.

Matote, tikro reikalo čia nebūta; buvo tik klaida ar priepuolis, kuris davė išradimą. Taigi, ne visada reiklas akstina išradimus.

kaip iš ožio muzikantas. Ne tautinės mažumos yra karų priežastis, bet imperialistų nepasotinami apetitai.

Chicagos dudelė.

Komunistų "Vilnės" pilsatelis Andrusis tukstantį ir pirmą kartą užrekorduoja tokią "naujienu":

"Uoliausi Hitlerio remėjai yra socialdemokratų lyderiai..."

Meluoja ir nei kiek nerausta.

Tas vyras yra pigiausias tuzies intrigantas ir plepėtojas. Net savo draugus jis moka apmeluoti, o kai sugaunamas meluojant, jis pakabina lupą ir tyli — darykit ką norit, man vis tas pats...

Da neseniai jis buvo išmaudytas bolševikiškam "kanklių" chore, Chicagoje. Paskelbė vainą ir nepajėgė suvajavot nei Stulgaičio.

Visi kiek padoresni komunistai nenori su tuo žmogum draugauti. Bastosi jis vienas, lyg tas amžinasis žydas, ir meluoja.

Smugis atžagareiviams.

Alabamoj ir Floridoj buvo "primaries" balsavimai. Demokratų partijos reakcinė masina mobilizavo visas "devynias galybes", kad neleidus išrinkti dviejų senatorių — naujadalybininkų, Claude Pepper ir Hill.

Tą mašiną rėmė pilkasis kaimo baronas ir miesto sliudis bankininkas. Pinigų nesigailėta, bet jie nepadėjo!

Tai geras ženklas, smugis reakcininkams. Pietinėse valstijose da viešpatauja neoficiali vergija, bet ir ten kiti vėjai papūtė.

Republikonų partijos masina dideliu susidomėjimu sekė kovas pietuose; ji daug tikėjosi.

Pažangieji žmonės gali pasidžiaugti tuo, kas atsitiko Alabamoj ir Floridoj.

Titanas ir kleckutis.

"Vilnės" Pruseika užsimanė rašyti apie "liaudies vadą ir draugą Tomą Jeffersoną". Gira ji ir bijo, kad tą patį gali daryti "Hooveriai ir McCormickai, Fišeris ir Hoffmanai — "šlovint Amerikos demokratijos titaną" Jeffersoną.

Kiek čia bėdos? Pruseikos draugai komunistai tą patį Jeffersoną kadaise vadino skriaudiku ir lupiku, garbino izoliacijos šalininkus.

Šiandien kiti laikai ir kiti saikai. Gavę Maskvos "ukazą", komunistai garbina Jeffersoną ir giria Rooseveltą, kurį neseniai buvo apšaukę "Wall gatvės bernu ir darbininkų priešu."

Pruseika yra pigios rusies šlovintojas, bet tas faktas ji nedaro titanu. Jis buvo ir liks tik komunizmo šliekas, ar, geriausiame atsitikime "draugo" Andrusio kleckutis.

Frank'ui Knox'ui mirus.

Washington mirė laivyno sekretorius Frank Knox. Chicagos dienraščio "Daily News" leidėjas.

Knox buvo republikonas, bet ne McCormick'o tipo rėksnis. Jo rekordas, kaip žmogaus, buvo svarus. Net priešai jam negalėjo blogo žodžio tarti.

Knox mirė širdies liga, sulaukęs 70 metų amžiaus. Bus įdomu matyti, kaip dabar laikysis jo dienraštis. Chicago yra didelių paradoksu miestas; ne tik gamtos, bet ir politikos "windy citv." Tie vėjai gali paveikti ir Knoxo dienraštį.

St. Strazdas.

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Iš kriaucių susirinkimo.

Balandžio 26 d. buvo kriaucių 54 skyriaus mėnesinis susirinkimas. Susirinkime narių buvo gana daug. Reikia pasakyti, kad pastaruoju metu mūsų kriauciai pradėjo skaitlingai lankytis savo susirinkimuose. Tas labai pagirtinas dalykas!

New Yorko Lietuvių Taryba šaukia New Yorko ir New Jersey lietuvių organizacijų konferenciją. Ji įvyks gegužės 14 d. Pennsylvania viešbutyje, New Yorko mieste. Konferencijos tikslas, atžymėti Lietuvos pirmojo seimo sukaktį ir atžymėti 40 metų sukaktį, kaip lietuvių išsikovojo nuo Rusijos caro Mikės savo spaudą. Tuo tikslu N. Y. Lietuvių Taryba kreipėsi ir į mūsų lokala, kad jis toje konferencijoje dalyvautų. Lokalas šiuo momentu nusiteikęs remti Lietuvos nepriklausomybės judėjimą; jis remia visus New Yorko Lietuvių Tarybos užmąnytus gerus darbus. Tad pakviestas į konferenciją buvo milžiniška didžiulė balsų priimtas. Išrinkta stambi delegacija į viršminėtą konferenciją ir iš lokalo išdo konferencijai paaukota 50 dolerių.

Labai keista, kad prieš New Yorko Lietuvių Tarybos kvietimą, išstojo lietuviški fašistai (smetonininkai) ir keli komunistai. Mat kaip vieni, taip ir kiti demokratinį seimą nepripažįsta. O Lietuvos Steigiamasis Seimas buvo išrinktas demokratinio, slapto balsavimo. Rinkimuose, apart komunistų, dalyvavo visos politinės partijos. Bet tai nepriimtina fašistams ir komunistams, jų nuomonės ir lokalo susirinkime supuolė. Abeji balsavo prieš laiško priėmimą, prieš delegacijos siuntimą, prieš aukojimą. Diktatūra garbintojai visuomet randa bendrą kalbą, bendrus principus save apginti. Tik gaila, kad jų mažuma mūsų lokale. Jeigu Amerikoje būtų vienos partijos politinė diktatūra, tai suprantama, diktatoriai neklausytų didžiulės narių valios. Veiktų rukai, kaip 1940 metais Lietuvoje. Taip jie "rinko" J. Paleckio "vyriausybę". Bet čia Amerika, čia gyvuoja demokratija. Čia ir unijos tvarkosi demokratiškais pamatais. Už ką pasisako didžiulė narių, tas ir vykdoma.

Tarpe komunistų ir smetonininkų tačiau atsiranda neklausadų. Kad ir pereitame lokalo susirinkime ne

visi smetonininkai ir ne visi komunistai išstojo prieš New Yorko Lietuvių Tarybos kvietimą. Vieni jų ne-balsavo nei už, nei prieš, o kiti balsavo už dalyvavimą šaukiamoje konferencijoje. Ką dabar darys J. Tysliava ir A. Bimba su savo neistiki-maisiais, kurie nesilaiko "linijos," tai sunku pasakyti. Bet pažangieji kriauciai gali pasveikinti tuos, kurie stojo už konferenciją ir už aukas tai konferencijai. Smagu, kad jie pradeda orientotis su demokratais kriauciais, o ne su diktatoriais. Kokia diktatura nebūtų, bet ji yra diktatura ir priešpaula laisviems žmonėms. Nuo jos reikia ko greičiausiai atsiboti. Kur nėra laisvės, ten viešpatauja nelygybė ir vergija. O mes, kriauciai, kovojame ir kovosime už demokratinę teisę.

Mūsų lokalo atstovai, kurie lanko unijos įstaigas—Broad of Directors, Joint Boarda, Trade Boarda ir Trade Egzekutyvi Boarda—išdavė raportus. Dabartiniojo laiku kriauciai dirba gana gerai. Jų pranešimai priimti.

Delegatas Ch. Kundrotas savo pranešime minėjo visas lietuviškas dirbtuves, visos šiuo metu dirba neblogai. Jo nuomone, nedirba tos, kurios vienokiu ar kitokiu sumetimui nenori dirbti. Tokia dirbtuvė, tai P. Mičiulio ir Kairio. Tarpe tų dviejų kontraktorių yra kas tokio neaiškaus. Gal jie nori skirtis iš partnerystės. Bet ilgai šitaip būti negalės. Vienokiu ar kitokiu būdu jie turės užbaigti ginčus ir varyti biznį kaip pridera.

Toliau Ch. Kundrotas kalbėjo unijinių duoklių klausime. Atsiranda tokių, kurie mano, kad unijai užvilktas duokles reikia dar tęsti, ne-mokėti. Kada iš jų reikalauji atsilyginti su unija, tai jie pyksta ir visai išmėtinėja delegatui. Girdi, delegatas iš jų duokles plešia. Taip nėra. Toks yra unijos patvar-kymas. Kas bebus delegatu—duoklės turės but renka-mos, nes mūsų unija ant duoklių paremta. Tad pykti ant delegato, ar ant ko kito, nėra prasmės, nes jas reikia sumokėti.

Delegato raportas buvo priimtas ir tuo baigėsi susirinkimas.

Vytautas Katilius.

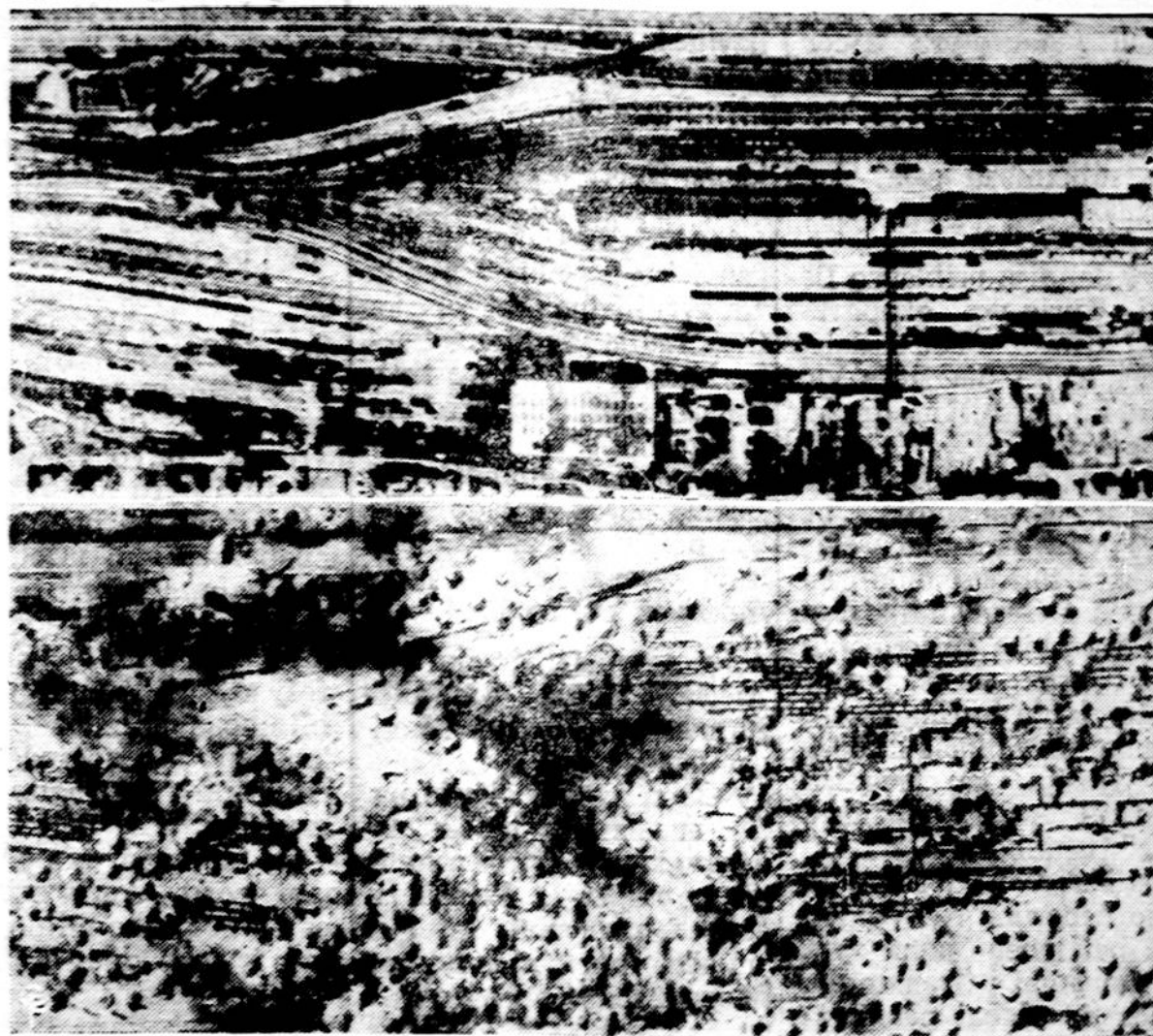
Ar jūsų sunus tarnauja kariuomenėje? Norit, kad jis greičiau sugrįžtų? Tai remkite mūsų šalies karo pastangas.

Nacių Didvyris

Naciai irgi turi savo didvyrių. Štai, jie deda ant savo lakuno Barkorno paveikslą vainiką su užrašu, kad jis padaręs 1000 skridimų į alijantų teritorijas.

Subombarduotas Nacių Geležinkelis

Si nuotrauka parodo kaip 1000 Anglijos orlaivių sumušė su žemės nacių vartojamą geležinkelio stotį netoli Paryžiaus. Viršuje matosi bėgiai prieš bombardavimą, o apačioje—po bombardavimo.

THOMPSONVILLE, CONN

Elektros kėdėje mirė jaunas italas, nužudęs 62 metų žmogų ir da gyvą užkasęs žemėn.

Gegužės 3 d. Hartfordo kalėjime elektros kėdėje buvo nužudytas Carlo DeCaro, 19 metų amžiaus italas, sveręs apie 300 svarų.

Pereitą rugsėjo mėnesį jis nužudė senyvą italą, Salvatore Bonelli, ir da gyvą užkasė miške. Piktadaris gal būtų išlikęs, jei ne vaikai, kurie vaikščiojo po mišką ir pastebėjo išraustą žemę. Žingeidumo akstinami jie pradėjo kasinėti ir surado lavoną.

Buvo pranešta apie tai policijai, kuri suėmė DeCaro. Iš pradžių jisai gynėsi, bet prieš sienos prispirtas turėjo pasakyti tiesą. Buvo taip:

DeCaro draugaudavo su Bonelli. Jis žinojo, kad Bonelli nešiojasi su savim apie pusantro tukstančio dolerių. Jaunajam piktadariui paruošus tuos pinigus gauti ir turėti "good time." Kartą piktadaris savo draugą pasikvietė "ant raido." Vaziuojant per mišką, jisai ištraukė revolverį ir paleido į Bonelli kelis šūvius. Nors Bonelli buvo kraujais apsi-pylęs, bet da gyvas. Tempia-mas į mišką, jis maldavęs, kad jį paliktų vieną, nekas-tų j žemę, bet žmogžudys neklausė. Pasiėmė Bonellio pinigus ir da gyvą jį užkasė.

Bylos metu jis bandė išsi-sukti kaip nesveikaprotis, bet nepavyko. Nors jis ir bu-vo nenormalus, bet aplinky-bės, prie kurių buvo nužudy-tas Bonelli, rodytė rodė, kad DeCaro yra sukta žiaurua-nas.

DeCaro bylą sprendė šeši prisaikintieji vyrai ir šešios moterys. Vienbalsiai nuspręsta, kad jisai yra vertas aštriausios bausmės—mirti elektros kėdėje. Ir piktadaris jau mirė.

Policijai DeCaro aiškino, kad atimtus pinigų jis imetęs upėn, bet taip nebu-vo. Vėliau jis prisipažino, kad pinigų paslėpęs žemė-j. Pinigai, kad ir nevisi, bu-vo surasti.

Jaunasis piktadaris buvo palaido charakterio žmo-gus, prastai auklėtas.

Thompsonietis.

Aukščiausias juriu švytu-rys yra Aleksandrijos pa-krasčiuose.

LOWELL, MASS.

Šis bei tas iš mūsų kempelio.

Pas mus buvo toks atsitikimas: dukterė paskelbė karą savo motinai. Mat, čia gyvena viena našlė su dukrele. Kaip ten buvo ar nebuvo, bet motina sumanė tekėti už vyro ir pranešė apie tai savo dukrelei. Jaunikis irgi našlės, gal dėl to dukrelei tas nepatiko ir ji pasipriešino. Bet motina jos nepaklausė. Girdi, aš pati esu bosas ant savęs ir ką noriu, tą galiu daryti. Mano vestuvės įvyks balandžio 30 d. Nori, daly-vauk; nenori—kaip sau no-bera.

Duktė nutarė dalyvauti, bet štai kaip. Vestuvių dieną ji apsiginklavo akmeni-mis ir kitais įnagiais, atsise-do ant bažnyčios laiptų ir laukė vestuvinių.

Tą dieną susirinko daug motinos šalininkų, kad pa-matyti vestuvių ceremonijas, bet... nėra "jaunujų!" Kas čia pasidarė...

Tik vėliau paslaptis išsi-aiškino. Buvė taip: motina pamatė, kad jos dukterė "apsiginklavo," tai nutarė "vėnais" vengti. Kartu su "jaunikiu" jį nuėjo į kleboniją, kur klebonas atliko kas reikia. Vėliau jis pasiuntė susirinkusiems pranešimą, kad vedybų ceremonijos jau užbaigtos.

Tuo būdu smarkioji duk-terė "karą" pralaimėjo. Moti-na jau iškėjęsi ir sako, kad nesigaili.

Ryšių su tuo įvykiu žmo-nės dabar krečia visokius juokus. Girdi, jei valstybė su valstybe kariauja, tai ko-dėl dukterė negalėtų kariauti su motina?

Pirmą kiek laiko čia buvo sudarytas draugijų komite-tas veikti dėl nepriklausomo Lietuvos atstatymo. Kiek teko patirti, i šį bend-rą darbą stojo šv. Jono drau-gija, Didžiojo Lietuvos Ku-nigaikščio Vytauto Kliubas ir SLA kuopa.

Minėtu organizacijų ko-mitetas jau suruošė koncer-tą. Programai pildyti buvo pakviestas Dirvelio choras iš Worcesterio. Choras gerai išlavintas, ypač merginos gerai dainuoja. Bet vyriškų balsų jau trūksta, gal tai ka-ro paseka.

Koncertas pavyko gerai. Beje, buvo sulūsta ir kome-dija, pavaizduojanti šeimos gyvenimą. Tik sunku buvo suprasti, kokios šeimos—

amerikoniškos ar iš Lietu-vos. Aktoriai vieni šiaip, antri kitaip graibėsi. Tad lošimas buvo nevykęs ir apie jį nėra kas daugiau sakyti.

Ten Buvęs.

TRAGINGA LIETUVIO MIRTIS.

Adolfas Žemis išsoko iš dirbtuvės per langą ir žuvo ant cementinio šal-gatvio.

Lawrence, Mass.—Pereitą savaitę čia buvo palaidotas Tautiškoje Kapinėse tragingai žuvęs Adolfas Žemis, 55 metų amžiaus lietuvis, kuris gyveno su savo šeima po numeriu 203 Park st.

Žemis dirbo Mariango au-deklinėje, Andovero mieste-ly, netoli nuo Lawrence'o. Gegužės 2 d. jisai nuėjo dar-ban apie 7 valandą iš ryto, o už valandos jau gulėjo prie dirbtuvės ant cementinio šal-gatvio be sąmonės. Jis paėmė kėdę, išmūšė dirbtu-vės langą 4-tame aukšte ir nušoko nuo lango žemyn.

Padaręs skrodimą val-džios daktaras atrado, kad Žemis turėjo nulaužtą vieną koją, 6 šonkaulius, perskel-tą galvą, sužeistas smegenis suardytus vidurius.

Kodėl Žemis padarė tokį

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Lietuvių Laisvamanių Draugijos nariai gauna knygą "Nuo Perkuno iki Bazi-likos."

Minėta knyga parašė Un-tulis ir Laisvunas, išleido Laisvamanių Etinės Kultu-ros Draugija, Lietuvoje.

Knygoje aprašomi kuni-gų darbai Lietuvoje, kaip per 550 metų kunigija valdė Lietuvos žmones, bauginda-ma juos išgalvotu pragaru ir velnio ragais. Lietuvis bu-vo laikomas vergo vietoj. Ji-sai buvo reikalingas kunigi-jai vien tam, kad ji galėtų turėti pelno.

Iš daugybės pavyzdžių čia duosiu vieną. Štai:

"Bendrai imant, vien tik Vilniaus vyskupijoje bažny-čia turėjo 29,000 baudžiauninkų. Nuo klebonijų neatsi-lieka vienuolynai. Kai kurie jų valdė dar didesnius tur-tus. Liškiaivos vienuolynui priklausė 11 ežerų, du dideli miškai, Aukštojo dvaras su Vilkaucinių kaimu, Kros-ninko ir Snaigupės palivar-kai, Panaros, Žemiu, Gude-lių ir tt. 1825 metais vienuo-lynas turėjo 114 arklių, 72 poras jungo jaučių ir mel-džiųjų karvių. O visuose vienuolynuose priklausiančiuose kaimuose baudžiauninkai (jų buvo apie 1,400 dušių) turėjo vos 14 arklių, 19 jau-čių, 10 karvių (ant 140 žmo-nių vos viena karvė)... Dot-nuvs bernardinai valdė 45 valakus lauko ir gričias bau-džiauninkų, o jų pajamos per metus siekdavo 10,000 rublių. Jėzuitų Lietuvoje bu-vo tik 317 žmonių, o bau-džiauninkų jie turėjo 1,400 galvų. Pavyzdžiui: Jėzno klebonas turėjo 48 valakus ir 11,348 rublių kapitalo; Stakliškės klebonas 22 vala-kus ir 1,500 rublių; Lydos klebonas 43 valakus ir 8,500 rublių; Švenčionių klebo-nas 45 valakus ir 9,675 rub-lių."

Matate, kiek tiems kuni-gams rūpėjo lietuvių "da-šios" išganymas. Jiems rū-pėjo tik, kiek jie galės gauti turto iš pavergtų lietuvių, bet ne kaip jį pakelti kultu-roje.

Kunigai darytų tą patį ir baisy žingsni, kol kas nėra išaiškinta. Jis paliko moterį, Veroniką Vaitekūnaitę, tris dukteris ir 3 sunus, kurių du jau tarnauja armijoje.

Beje, i Chicago atvyko Kongreso investigatoriai. Jie tyrinėja Montgomery Ward kompanijos bylą. Ką jie suras, da matysime.

Chicagietis.

"KELEIVIS"

YRA GERA DOVANA MOTINOS DIENAI
Užrašykite Jį Savo Mamytei

PAAISKINIMAS.

Motinos Diena šįmet pripuola gegužės 14 d. Kiekvie-nas geras sunus ir gera dukterė tą dieną nupirka savo mo-tinai kokią nors dovaną. Jeigu jūsų motinėla da neskaito "Keleivio," mes patartume užrašyti jį jai kaip dovaną Motinos Dienai.

Prašom prisiųsti mums jos pavardę ir adresą, pridėti \$2.50 ir paaiškinti, kad tai yra motinai dovana. Mūsų administracija nusiųs jai apie tai pranešimą ir pasvei-kins, kad ji turi tokį gerą sunų ar dukterį. Ir siuntinės jai "Keleivį" apskritus metus. Tai bus jai maloni dovana.

"KELEIVIS"

636 Broadway, South Boston, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Gut mornink, Maikie!

—Labas, tėve! Ar vis dar pyksti ant manęs?

—Maikie, aš ant tavęs ne-pykstu, ale norėčiau tau duoti gerą priedą, kad tos raudonlūpės neįtrauktų tavęs į trubelį. Žinai, kaip aš pasakiau zakristijonui, kad jau tu pradėsi paskui mergas lakstyti, tai jis ro-kuoja, kad tau galvoj negėrai. Sako, mokyta vyras ne-turėtų su bobom užsiminti. Juk valuk tu ir kunigai nesi-ženija, kad nepažeminti sa-vo stoną.

—Tėvas gali jam pasakyti, kad jis nežino, kodėl Romos katalikų kunigams uždraus-ta vesti.

—O tu ar žinai?

—Žinau, tėve.

—Na, tai pasakyk gi ko-dėl?

—Todėl, kad vedusius kunigus popiežiaus valdžiai būtų sunkiau siuntinėti į Vicos į vietą. Kunigai yra popiežiaus kareiviai, tėve. O kareivis yra paklusnesnis ir geriau eina savo pareigas, kuomet jam nerupi šeimyna. Dėl to popiežius ir draudžia kunigams vesti.

—Bet ar tu neskaitei šventuose raštuose, Maikie, kad ir Kristus buvo singe-lis?

—Tai kas?

—Tai parodo, Maikie, kad ir jis nenorėjo su boba užsi-imti.

—Aš žinau, tėve, kad šventraštis moterį niekina. Bet ir šventraštis pripažys-ta, kad Kristus turėjo moti-ną. O kas ji buvo? Ar ne moteris? Jei tėvas kalbi po-terius, tai turi žinoti, kad trečia jo dalis yra pašvęsta „Sveikai Marijai“ garbinti.

—Dac rait, Maikie.

—Reiškia, katalikų baž-nyčia niekina moterį netei-singai.

—Bet ar žinai, Maikie, kad ir žmonės taip daro. Aš atsimenu. Lietuvoj sakya-vo: „Ozka ne galviją, boba ne žmogus.“

—Tai vis bažnyčios įtaka, tėve.

—Ne, vaike, tu čia bažny-čios nekaltink. Čia yra kal-ta bobos natora. Tu, turbut, da nežinai, kad boba negali vištai galvos nukirsti. Netu-ri atvogos. O vyras ir kiau-lę paskerdžia, ir avį papiauna, o jeigu reikia, tai ir bobą ap-muša, ir pypkę užsiruks juokiasi sau.

—Gerai, tėve, bet ką visa tai reiškia?

—Tai reiškia, vaike, kad

boba negali su vyru susily-ginti, kitaip pasakius, ji nėra žmogus.

—Klysti, tėve. Šitie pa-vyzdžiai parodo, kad ji yra tobulesnis žmogus, negu vy-ras. Ji yra daug jautresnė už jį. Ji negali vištai galvos nukirsti, nes žino, kad ir viš-ta nori gyventi. O vyras to nejaucia. Jis nupiauna gy-vuliui galvą ir juokiasi. At-miti kitam gyvybę jam nie-ko nereikia. Kodėl? Todėl kad jo jausmai nėra išlavini-ji; jis žiaurus. Moteris šituo vilgysniu stovi daug aukš-čiau už jį.

—Tfu, Maikie! Ant šito-šios šnektos tai tik nusi-plaut, ir dac oi!

MUZIKA

Bacevičiaus 3-čioji Sim-fonija.

Vėliausias prof. Vytauto Bacevičiaus kurinys simfo-inei orkestrai yra Sympho-y No. 3, kurią jis parašė vyndamas New York'e 1943-1944 metais. Tai yra au tryliktas jo simfoninės muzikos kurinys.

Trečioji Simfonija suside-ia iš trijų dalių ir buvo pa-rašyta 1940 metais Buenos Aires mieste, paskutinis jo urinys sudaro pilną ir stip-rią dabartinio karo vaizdą.

Pirmoji šio kurinio dalis iešia karo atmosferą ir argą okupuotoj Europoj. Artu ir Lietuvoj. Čia yra pintos ir dvi lietuviškos te-mos.

Antroji dalis išreiškia pa-tergtųjų Europos tautų ilgė-jų ir viltį šviesesnio rytojaus.

Trečioji dalis simbolizuo-ja paverptos žmonijos min-čių skridimą Amerikos link, kur žydi laisvė ir demokra-ija.

Ketvirtoji dalis vaizduoja Amerikos gyvenimą ir jos zalingąją karo pramonę. Galop, gaudžiant varpams ir kilant muzikai į kulmina-cijos laipsnį, pasigirsta A-merikos himnas, simboli-zuodamas Keturias Laisves ir nešdamas savo akordais pavergtiems Europos žmo-nės išlaisvinimo viltį.

Prof. Bacevičius dabar gyvena New York'e, 115 Waverly place adresu.

Laikraštis yra geriausia dovana, kurios jūsų draugas negalės užmiršti. Užrašykite jam „Keleivį.“

Amžino Sniego Ir Ledo Kraštas - Grenlandija

Toli į šiaurę yra didelis žemynas, kurio plotas api-ma apie 800.000 keturkam-pių mylių. Tai yra, Grenlan-dija milžiniška sala, kuni Arktikos vandenyną skiria nuo Atlanto.

Grenlandija priklauso Da-nijai, kurią yra okupavusi nacių armija. Todėl dabar tą salą saldo Jungtinės Val-stijos. Po karo ji bus grąži-nata Danijai.

Naciai darė pastangų už-imti ir Grenlandiją, bet jiems nepavyko. Jei Vokie-tija būtų turėjusi didelį lai-vyną, tai Grenlandija šian-dien būtų kita Hitlerio tvir-tovė. Iš jos naciai paraly-žiuotų laivų trafiką šiaurės Atlante, ir galimas daiktas, kad Rusija jau negalėtų gauti iš Amerikos „lend-lease“ pagalbos.

Bet šiaandien Grenlandija valdo Amerika. Ne Vokiet-ijos, bet mūsų jauni vyrai yra siunčiami į Grenlandiją, kurios jie labai nemėgsta. Ir, be juoko, gyvenimas ten yra tikrai nepavydėtinas. Nieko daugiau, tik šaltis, be-galinė erdvė, amžinas snie-gas ir ledas. Visa šita milži-niška sala turi vos 18.000 gyventojų, ir kone visi jie eskimosai, nors ramūs žmo-nės, bet toli atsilikę nuo ci-vilizacijos. Daug, kurie ta salą valdo, ten yra vos keli šimteliai. Jie kone išimtinai tik savo vyriausybės parei-gunai — žmonės, kuriems nerupį pragyvenimas daryti iš savo penkių pirštų.

Eskimosai ir tie dani ai amerikiečiai yra svetimai. Jei ne šis karas, amerikietis tik-rai nepasigestų Grenlandi-jos, kaip jos nepasigės ir po šio karo.

Grenlandija turėtų pri-dausyti Norvegijai, nes pri-nasis ją atrado norvegas, Erikas Raudonasis. Tai bu-vo dešimto amžiaus paba-i-joje, bet nuo 1776 metų Grenlandiją valdo Danija. Tiesa, berods 1921 metais Norvegija dalį tos salos bu-vo okupavusi, bet savo bylą ji pralaimėjo. Tarptautinio eismo sprendimu Norve-gia turėjo atsisąžinti savo re-tensijų į Grenlandiją.

Grenlandijos oras yra ne-pakenciamai šaltas. Vasaros en visiškai trumpos, nėra kur ir kas auginti. Visas mi-žiniškas žemės plotas, tai di-lėli kalnai, pridengti sto-ais ledo ir sniego klodais. Kai kuriose vietose tie ledo klodai sudaro net kelių tūk-sančių pėdų storio pluta.

Lietuviui tai būtų didelis kalnas ir visai nemalonus gyvenimui. Viena, ten labai šalta; antra, Grenlandija yra didelių vėjų kraštas. Grenlandijos gyventojai 65 mylių vėjas yra pakencia-mas vėjas. Mums gi toks vė-jas yra retenybė. Jei medžių jis ir nevarto, tai žmogus tik laikykis, ypač ledinuotoje gatvėje.

Grenlandija turi ir savo sostinę, Gothaabo miestelį, su virš tūkstančio gyvento-jų.

Žmonių verslo ir mitybos klausimas prastelis. Jie minta banginių ir ruonių mėsą. Kitokių žuvų veik nē-ra.

Eskimosai verčiasi tik banginių (vielioribų) ir ruo-nių gaudymu. Savo laimikį jie parduoda Danijos vy-riausybei (šiuo tarpu, tur but, Jungtinėms Valsti-joms). Pirklyba suvalsty-binta, nes privačiams pirk-liams ji neapsimokėtų. Da-nijos vyriausybė daugiau pridėdavo, negu ji gaudavo. Sala laikoma kitais išskait-

liavimais. Mat, tenai yra daug gamtos turtų, kurie da-nėra išnaudoti.

Mūsų žmonėms gal bus idomu žinoti, kad Grenlan-dija, tai buvusių vulkanų ir geizerių šalis. Dabar tie vul-kanai jau neveikia, bet jie yra gyvi liudininkai to, jog Grenlandija yra buvus karš-tas kraštas. Tai buvo tūk-santčiai, o gal ir milijoni me-tų atgal.

Dabar gi Grenlandija yra amžino sniego ir ledo šalis. Gal norėtumet žinoti, kaip tenai gyvena pasiūsti jauni Amerikos kareiviai?

Jų gyvenimą gražiai nu-šviečia vienas Amerikos žurnalistas, Martin Sheri-dan, kuris rašo:

„Šiaurės vėjai, kurie pu-čia nuo sniego ir ledu pa-dengtų kalnų, šiaandien kelia tikrą pragarą. Priešingai daugelio manymui, tie vėjai yra šilti, nors ateina nuo sniego ir ledu padengtų kal-nų. Sniego ir ledo klodai ten yra mylios ir dviejų stori-o. Tačiau temperatūra aukšta, siekia 56 laipsnių F. Tirp-tantis sniegas slenka nuo kalnų ir pakalnėse darosi potvyniai. Kai kurioms mu-sų armijos sodyboms purvas sudaro didelių rupesnių. Žmogus jame nugrimsta iki kelių. Giliau žemėje ledas. Laikytis prieš šimto mylių greičio vėją, tai tas pats kas

New Yorko gyventojui lai-kytis gatvėje prieš išėjusią Naujų Metų laukti minią. Nors červerykū padai būtų nulindę į gatvės asfaltą, vargu žmogus atsilaikytum ant kojų... Kur sniegas Grenlandijoje jau nutirpęs, vėjas neša žemę, purvą ir net akmenis, kurie muša į veidą, muša langų stiklus...“

„Žemiausia temperatūra, kurioje mums teko gyventi, buvo 54 laipsniai žemiau ze-ro. Bet mūsų mokslininkai, gyvenę kalnų ledynuose, yra užrekdavę net 85 laip-snius žemiau zero. Karščiau-sia vasaros diena, kiek pa-tyrėme, buvo 72 laipsniai. Bet tokių yra nedaug.“

Sheridan da priduria, kad mūsų kareiviui nuobodžiausios valandos yra tos, kada jis paskiriamas eiti sargybos pareigas kuriose nors oro stotyse. Didžiama jų yra tolimuose kalnuose. Nieko laugiaus ten negirdėsi, tik nuolatinę šurpauš vėjo „muziką.“ Diena ar naktis —vis tas pat ir tas pat. Jau-tam vyru, kuris buvo pra-ges New Yorko minioje mai-sytis ir joje daug linksmaus klegiesio girdėti, šis naujasis gyvenimas daro tikrai slė-giančio įspūdžio. Bet jis Dė-diės Samo kareivis; jis nega-li sau taikyti tą charakterin-gą anglų posakį: „take it or leave it.“ Jisai turi klausyti tik vieno įsakymo: „take it!“ Ir jis tai pildo be jokių murmėjimų, nes to reikala-ua jo valstybės interesai. Šiaip, kaip žmogus, jis ne-gali nepajusti ji slėgiančios aplinkumos.

K. V.

42,000 Lavonų

Arba kaip naciai skerdė Varšuvos „geto“ žydus.

Tai buvo pernai, bet žydų tauta to niekada neužmirš.

Į Varšuvos „Ghetto“ bu-vo sugrasta daug žydų. Jie buvo suvežti ne tik iš Lenki-jos, bet ir kitų okupuotų ša-lių. Suvežti vienu tikslu—sunaikinti paskutinį Euro-pos žydą.

Tukstančiai žydų yra ma-tę tą baisų „Ghetą“, kad vėliau užmerkti akis, likti dvidešimto amžiaus budelių aukomis.

Varšuvos „Ghetto“ padė-tis buvo neapsakomai baisi. Mažam kambarely sugrasta po 20 žmonių. O jų kasdie-ninė dalis—sunkus darbas ir badas, neskaityti paniki-nimo ir budeliško elgesio.

Žydai tvėlo ir pasidavė likimui. Ką daugiau jie ga-lėjo daryti, budami astūnini pėdų siena atskirti nuo pa-saulio ir apsiginklavusį gestapininkų saugomi?

Naciai atveždavo ir vė išveždavo žydus. Iš „Ghet-to“ imtas neva „rinktinis elementas“ ir neva apgyven-dinimui provincijoje. Kurį laiką žydai tuo melu tikėjo. Jie sudarydavo dirbtinas ap-linkybes, kad naciai imtų silpniausius kaip „rinkti-nį elementą.“ Bet nelauktai jie patyrė, kad išvežtieji bu-vo nugalabinami. Tuomet pas žydus atsirado ryžtin-gas noras priešintis bude-liams. Bet kaip priešintis be ginklo?

Nors stropiai nacių sau-gomi, žydai rado galimybės parinkti atsakingus žmones, kurie turėjo užmegsti ryšius su lenkų požemiu, kas ir pa-daryta.

Tuo metu Varšuvos „Ghe-ttas“ turėjo nežinomą skai-čių žydų. Patyręs apie tra-gišką Varšuvos „Ghetto“ buklę ir žydų norą stoti ko-von prieš okupantus, lenkų požemis visomis išgalėmis stengėsi žydams padėti. Slinko dienos ir savaitės, o lenkų požemis įvairiais bu-dais siuntė žydams ginklus

ir amuniciją. Ginklai buvo siepiami vagonuose ir skry-niurė, dedant ant jų bulves, kuro ir kitką. Vienu tarpu pas nacių buvo kilusi nuo-žiūra; mat, pastebėta, kad žydų nuotaika kitėja.

Išbandymui žydų nuotai-kos, naciai ruošė naują žy-dų mobilizaciją, emė „rink-tinį elementą.“ Jie darė tai tokiu smetinu: jei žydai jau patyrė, kad iš „Ghetto“ vežamieji jie buna žudomi, jie pasipriešino. O tuomet gerai paruošta sargyba išsū-dys visus žydus. Su maisti-ninkais juk niekas nedaro jokių ceremonijų! Bus geras pasiteisinimas ir bus atsiek-as tikslas.

Bet išėjo kitaip. Žydai ne-apriešino, kas gestapinin-ams leido suprasti, kad jų paslapties žydai nesužinojo.

Žydai tą žinojo, tik nebu-vo reikiamai pasirušė. Po-tiek laiko naciai vėl ruošė mobilizaciją, šį kartą nie-ko blogo nesitikėdami. Bet į kartą kiekviena „Ghetto“ užna buvo aplydyta atsi-aukumais, ragina naciais priešintis naciams!

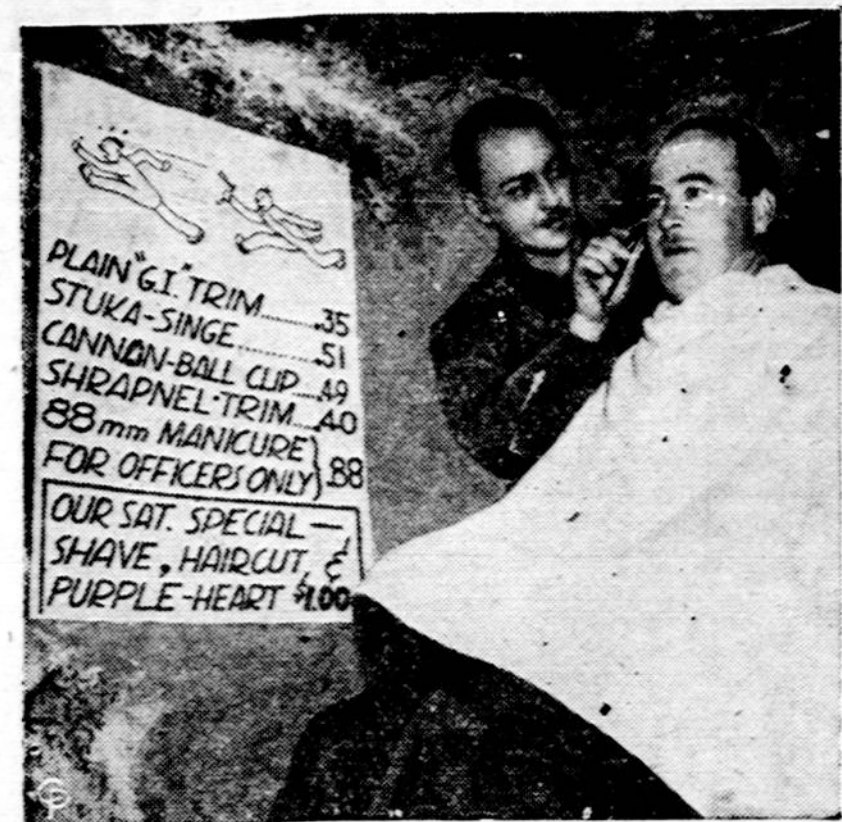
Ir žydai priešinosi. Kiek-tenoj gatvė naciai rado varikadas, kiekvienam bute—savo rūšies tvirtovę. Pasi-odė, kad lenkų požemis žy-lus buvo aprūpinęs ne tik autuvais ir granatomis, bet ulkosvaidžiais ir net prieš-ankinėmis kanuolėmis!

Visi žino, kad lenkai nėra dideli žydų draugai, vis tik-ai bendroji nelaimė juos unvienijo kovai už laisvę.

Tuos ginklus žydai gar-bingai vartojo. Kautynės įjo kiekvienoje gatvėje, kiekviename bute. Jos pasi-tyvė tik tada, kai „geto“ gy-nėjai arba pristigę amuni-cijos, arba buvo iššaudyti.

Pas gestpininkus da iš-šaukė didelį sumišimą ir tas faktas, kad žydai buvo apsi-rėngę nacių uniformomis. Mat, pirm sukilimo Varšu-vo „geto“ kone išimtinai vertėsi suvimu: siuvo nau-jas ir taisė senas nacių uni-

Kirpykla Italijos Fronte

Si nuotrauka parodo plaukų kirpyklą amerikiečių fronte Italijoje. Surašytos kainos parodo, kiek tenai kainuoja plaukų nukirpimas.

formas. Tomis uniformomis žydai ir pasinaudojo. Ir štai kas buvo: Kol naciai nepa-tyrė, kad žydai apsirengę jų uniformomis, jie leido suki-meliamis prisiartinti — na-ciams tragiškoms pasėko-mis. Kai kuriose vietose bu-vo granatomis iššauti istisi nacių gestapininkų būriai. O kai naciai pamatė, kad žydai apsirengę jų unifor-momis, vienas nacių burys ėmė šaudyti kitą, manyda-mas, kad šauda maistinin-kus!

Prie sukilimo žydai buvo gerai pasiruošę ir viską tiks-liai apgalvoję. Pavyzdžiui, einant musiams, nacių uni-formomis apsirengę žydai išėdavo į miestą, kad gauti iš lenkų požemio sustiprini-mų.

Kova buvo ilga ir baisi. Žydai laikė kiekvieną lušną, skindami gestapininkų eiles. Lušna budavo paimita tik ta-da, kai neilko jos gynėjų.

Naciai pakėlė didelių nuostolių, o kovų galo da-nematė. Tuomet nutarta lėktuvų bombomis padegti „getą.“ Tankai jau negelbė-je, žydai naikino juos bom-bomis ir prieštankinėm ka-nuolėmis. Buvo tokių atsitiki-nių, kad iš tarpdurio iššokęs jaunuolis ar jaunuolė meta granata ir pats žuva, bet už-ai neišlieka ir nacių tankas. Jei praužva žydas taip pat praužva ir tanko vairuoto-jas naciai.

Kai „getas“ buvo padeg-tas lėktuvų bombomis, jo gynėjai visas savo jėgas mo-bilizavo pačiam „geto“ cen-tre. Keliatų pastatų jiems ravyko užgesinti ir per ap-linkinių pastatų griuvėsius neprileisti puolikų.

Kova tęsėsi per 42 dieni ir visą laiką plėvėsavo lenkų autinė ir žydų sionistų vė-

liavos — naciams labiausia nekenciami ženklai. Galų gale, 42-ros dienos pabaigo-tyrė, kad žydai atkakli kova ir, pagaliau, viskas nutilo. Tai reiškė, kad namo gynėjai nacių gestapininkų būriai jau negyvi. Bet čia turėjo vietos retas heroizmas. Ant namo viršaus pasirodė žmo-gaus figura. Jis nuėmė vė-liavas, jomis apsiuviniojo ir stacia galva šoko į gatvę...

Tai buvo 16 metų jaunuoi-s, vienas iš 42.000 žmonių, kurie žuvo Varšuvos „geto“ sukilime. Jis saugojo vėlia-vas ir matydamas, kad kova pralaimėta, nepasidavė na-ciams, bet pats nusižudė.

Varšuvos „geto“ istorija da nerasyta. Kai ji bus para-šyta, pasaulis turės progos sužinoti visą eilę tokių pa-vydzinių didelių ir viską au-kojanti heroizma. Istorija gal nepatirs tų 42.000 žmo-nių vardų, bet tai nedarys skirtumo — liks jų darbas, didinga kova už žmogaus laisvę, už giedresnį rytojų.

K. V.

LIETUVIŲ LAISVĖS MY-LĖTOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.

Valdyba 1944 metais:
PRM.—Juozas Maculis,
906 Prescott st., Waukegan, Ill.
VICE-PRM.—S. Gintaras,
820 S. Victory st., Waukegan, Ill.
PROT. RAST.—A. Salukas,
812 8th st., Waukegan, Ill.
12D.—Kazimieras Vaitiekūnas,
726 Eighth st., Waukegan, Ill.
FIN. RAST.—Emily Kernagis,
729 Vine Pl., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBĖJAI — D. Lauraitis,
Paulina White.
MARŠALKOS — Jonas Stokius,
M. Kernagis.

Susirinkimai buna paskutinį ket-venų košno mėnesio, 7:30 val. vaka-re, Liaudies Sveikataje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ŽEMLAPIU.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos paluo-suota iš po caro valdžios ir kaip ji buvo ap-skelbta respublika. Pridėtas didelis spalvu-otas žemlapis parodo dabartinės Lietuvos ru-bėžius ir kaip šalis yra padalyta į apskritys. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodo. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigia-mojo Seimo nutarimai, tautos sutartis su bol-ševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mušių su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lie-tuvą iš lauko ir iš vidaus.

Kaina \$1.00
Drutais audeklo apdara's \$1.25

KELEIVIS

253 Broadway, So. Boston, Mass.

Iš Plataus Pasaulio

AMERIKA.

Adamiko manevras. — Philadelphiajioje eina Tarp-tautinės Darbo Organizaci-jos posėdžiai. Amerikos sla-vų komitetas, vadovaujamas komunistų bendraketėvio Louis Adamiko, iškėlė rei-kašumą, kad Tarp-tautinė Darbo Organizacija pasmer-ktų Jugoslavijos četnikų va-dą Michailovičą ir „pripa-žintų“ komunistų partizanų „maršalą“ Tito-Brožą.

Sitas reikalavimas buvo atmestas, todėl komunistai vėl turės darbo — smerkti Tarp-tautinę Darbo Organi-zaciją, kaip „subankrutavus-ią“.

ANGLIJA.

Signalas „antram fron-tui“. — Pirmiau, kai Maskva ir jos pakalikai nuolat reka-vo, kad reikia atidaryti an-trą frontą, anglai pyko. Da-bar to nėra; Londone ir pro-vincijoje kursuoja tokia pa-šaipta:

„Kada bus atidarytas an-tras frontas?“

„Paklausk Stalino, jis pa-sakys!“

„Bet Stalinas jau reikala-vo, kad mes atidarytume an-trą frontą, ar ne?“

„Taip, jis reikalavo, bet dabar Stalinas išpareigotas tą frontą atidaryti.“

„Jis išpareigotas — kaip?“

„Duoti mums raudoną signalą!“

„Šitaip! O kodėl jis to signalo neduoda?“

„Tai ne tavo ir ne mano biznis...“

JUGOSLAVIJA.

Toks „lašvinimas.“ — Ju-goslavijos partizanų radijo stotis šiomis dienomis pa-skelbė, kad komunisto Tito jėgos užėmė Sabovičių miestelį, kurį valdė četnikai. Čet-nikų jėgos buvusios „išsta-kytos“.

Partizanų radijas tačiau nepasakė vienos smulkme-nos, kuri labai charakterin-ga. Partizanai užpuolė čet-nikus tuoj po to, kai po sun-čios kovos su naciais četni-kai buvo užėmė ta miestelį. Vadinasi, kol miestelį laikė naciai, komunistai jo nepuo-lė. Jis buvo „išlašvinimas“ tik po to, kai Michailovič čet-nikai išvijo nacių...

ITALIJA.

Italai skundžiasi. — Italai vis daugiau nepatenkinti alijantų militaristų vyriausybės šeiminkavimu. Jie sa-ko, kad tos vyriausybės pa-reiškimas yra didelė formalis-tai, nenori matyti naujų są-lygų ir tt.

Greta itališkų pinigų, at-vaduotoje Italijoje šiandien kursuoja ir amerikoniški pi-nigai. Kadangi dolerio ver-tė yra labai didelė, tai ji pa-

deda tarpt. juodajai rinkai. Italai spekuliantai laiko sa-vo prekes amerikiečiams, kurie „gerai apmoka“, ita-lams gi produktų kainos yra neprieinamos ir tas juose iš-šaukia daug murmėjimo prieš alijantus.

Be to, italai skundžiasi, kad alijantai da nepaliuo-suoja tų italų kareivių, kurie Mussolinio režimo metu bu-vo paimti į nelaisvę.

INDIJA.

Larkia daugiau nerimo. — Indijoje vėl laukta didelio nerimo prieš anglus. Serga paskilbės nacionalistų va-das Mohanda Gandhi. Pra-nešimai sako, kad jam maža vilties pasveikti; jo kraujas esąs užkrėstas malarijos nuodais.

Jei Gandhi mirytų, nacio-nalistai jį paskelbtų kanki-niu. Butų keliamos demonst-racijos. Tas iššauktų naujas represijas ir daugiau nerimo.

Kad to nebūtų, Indijos vice-karalius (anglas) įsakė Gandhį paleisti į laisvę.

PRANEŠIMAS DARIAUS GIRĖNO PAMINKLO REIKALU.

Jau buvo pranešta, kad dėl Dariaus Girėno pamink-lo buvo kreiptasi į New Yor-ko miesto parkų autoritetus prašant naujos vietos pa-minklui. Bet po visų susira-šinėjimų pasilieka anksčiau gauta vieta — Lituanica Aik-štė ant Union ave. ir Stagg streeto, Brooklyne, lietu-viais apgyventoj apylinkė. Ši kukli aikštė yra trikamp-ė, 44 pėdų 5 colių ilgio ir 30 pėdų pločio. Ją puošia penki medžiai ir trys suolai poilsui.

Komitetas nusprendė pa-gaminti paminklo modelį tinkamą šiai aikštei ir suly-ginti su miesto parkų autori-tetais, kas link paminklo sti-liaus ir didumo. Bet kad pa-minkla gerbtų visi lietuviai, tai reikia atidžiai ir tinka-mai prirengti jo projektą, kuris galutinai nustatys sim-bolinę paminklo reikšmę. Manome, kad mūsų plačioj visuomenėj yra kompeten-tišku žmonių, kurie gali duoti šokių ar tokių patari-mų šiame reikale.

Taigi kreipiamės į lietu-vius dailininkus, piešėjus, skulptorius, architektus bei tos profesijos specialistus, prašant jų nupiešti ar iš me-džio išdrožti, o gal iš gipso ar tam panašios medžiagos pagaminti gražų, atitinka-mą Dariaus ir Girėno pa-minklui statyti pavyzdį. Su-pagalba tų pavyzdžių pa-minklo žinovas su komiteto pritarimu ir su vietinių ve-ikėjų pagalba, išvystys pa-minklo projekta ir pateiks jį užtvirtinti. Už priimtina

Indų nacionalistai yra lai-komi po areštų; jų tarpe yra ir kitas garsus jų vadas — Nehru.

PORTUGALIJA.

Apsikeis belaisviais. — Portugalijon vyksta švedų moteris „Gripsholm.“ Portugalijos sostinė Lizbo-ną vežami karo belaisviai naciai. Laivas tenai paims anglus ir amerikiečius be-laisvius, kuriuos pristatys į Ameriką.

Portugalija šiandien yra savo ruožais maino centras, „clearing house.“ Portuga-liai iš to pasidaro gražaus pi-nigo.

VOKIETIJA.

Šarvas „išdavikus.“ — Vo-kietijoje padėtis darosi la-bai kritiška. Alijantų karo aviacija be paliovos griau-na nacių industrijos centrus, kas tūkstančius darbininkų palieka be darbo ir pasto-gės. Tai veikia vokiečių mo-ralę. Iš rytų fronto grvžė ka-reiviai tą moralę da daugiau palaužia. Gestapininkai ve-da masinius areštus. Šarvas „maistininkus.“ Tarp su-saudytų randasi nemaža na-čių partijos narių.

Simpatizuodami Briggs kompanijos formų strei-kui, kitų dirbtuvių formai irgi paskelbė streiką. Kuo jis baigsis ir ką formai laimės, sunku pasakyti.

Iš vietos lietuvių veikimo.

Detroito lietuvių veikimas yra apmėš. Tik retkarčiais koki parengimėli suruošia. Turėjo pramogą darbie-čiai ir kai kada suruošiama mėnamogėlė Raudonojo Kry-žiaus naudai. Tai ir viskas.

Girdėjau kad vietinė lie-tuvių socialistų kuopa ruo-šiasi prie vakarienės, kuri bus Miltono svetainėje, su-batos vakarą. Geriausio pa-sisekimo!

Darbininkų Draugas.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuviai minės du istorinių Lietuvos įvykių.

Bus minima spaudos at-gavimo 40 metų sukaktis ir Nepriklausomos Lietuvos Respublikos įkurimo 24 me-tų sukaktis.

Visa tai įvyks gegužės 13 d. Lietuvių Muzikos Svetai-nėje, Allegheny avenue ir Tilton st. kertėj. Apvaikš-fojimo programa prasidės 3 valandą vakaro.

Svarbiausias kalbas šių įvy-čių temose pasakys Lietuvos Pasituntinys sekretorius Dr. Kaviackas iš Washing-tono ir pulkininkas Kazys Grinius iš New Yorko.

Klasinių tautinių šokių, muzikos ir dainų programą išpildys Bostono jaunulių grupė, susidedanti iš 18 as-nenu, ponios Ivoškienės va-lovėbė.

Vakaras bus labai gražus ir išpuodingas, todėl visi Phi-ladelphijos lietuviai prašomi nepraleisti šios progos, bet lalvauti kas tik gali. Savo atsilankymu paremsime ko-vą už Lietuvos nepriklausomybę.

Rengia Amerikos Lietu-vių Tarybos Philadelphiajos skyrius.

J. V. G.

CHICAGO, ILL.

Tulų žmonių „kultūriškas pasirodymas.“

Kadangi lietuviai laisva-niniai kas šeštadienį rengia balius Lietuvių Auditorijoje, tai ir aš nuėjau pasiži-ėti. Kur dingis šeštadienio vakarė? Nuvykęs į tokį ba-rių sueini su draugais, susi-pažysti su kitais ir pasikal-bi.

Tačiau balandžio 15 d. į aismaminių balių atvyko du svečiai, vyras ir moteris, ku-rie labai „pasizymėjo“ savo „kultūriškų“ elgesiu.

Vyrą senai pažystu kaip žirtuoklį. Ne vieną kartą pas mane buvo atėjęs prašy-ti valgyti.

Tasai vyras atsivedė ir moterį. Jiedu pradėjo bliuz-

Svarbus Pasiūkinimas

Dabar trūksta daktarų. Jei žmo-nis turėtų savo namuose gerą ointmentą-moist kaip M. J. Švilpa's Miracle Ointment, tai būtų daugybė ligų, būtų laimėjimas. Moist yra keturių (4) rūšių. Aš garantuoju duodamas dėžutę vieną dykai, kuris pirkis didesnę dėžutę, neatidarys ją ir 10 dienų laiko, gaus savo pinigų at-gal. Tik atsiskaitysiu persiuntimo lė-šas ne daugiau kaip 25c.—Amerikoje.

Vardai moščių:

No. 1—Nuo dantų gelimo, užsivietri-jimo ir sustiprina smegenis.

No. 2—Nuo Rheimatizmo ir įvairių paviršutinių skausmų: Kojų, Rankų, Pasian Pečių, Šnarių ir Mazolių ir tt.

No. 3—Miracle Salve. Ši moston pra-salina daugybę įvairių odos ligų. Votis, Išbėrimas, Rash, Nuo Už-sigavimo, Odos Piles, Adhete's Foot, Gelling Ausies, Peršalimo, Sinus, nesveikuma Nosies, Bur-nos, Nudėginimo, Nušutimo, Su-sizėdimo, nuo šalčio nusilimo, Skaudėjimo Blauzdy, Gėlimo Kor-nų ir nuo daugybės Odos ligų. Tik ne nuo vėžio. Už visas minė-tas Odos ligas, garantiją duodu ekstrą dėžutę.

Moščių kaina \$1.25.

No. 4—Moistis nuo niežėjimų, žviečių ir užsisėmusių ir nuo Poison Ivy. Kaina \$1.25.

Užsisakyti tuojau, prisidusdami pi-nigų ar 30c stampo, o likusius am-žiusite C.O.D. Adresuokite seka-mok:

M. J. ŠVILPA,
P. O. Box 73, Sta. A,
HARTFORD 6, CONN.
Krautavė — 610 1/2 Zion St.

nyti taip drąsiai, kad ištik-rujų buvo baisu ir klausytis. Reik žemai nupulti, kad vie-šai publikoje taip šlykščiai kalbėti ir priekabių jieskoti.

Rengėjų komitetas jau buvo nutaręs šaukti policiją ir areštuoti bliuznytojus. Ta-čiau vienas iš svečių padarė pastabą: „Jeigu pasauksite policiją, tai kaimynai ma-nys, kad laisvamanių baliu-jė įvyko muštynės. Jiedu ir nori tą padaryti. Lai jie bliuznija. Lai pasirodo, kas jie yra. Vistiek tuoj pasi-baigs balius ir tie bliuznyto-jai išeis...“

Davė pakajų, policijos nešaukė.

Man viena moterėlė pa-aikino, kad ta moteris bliuznytoja esanti atvykus iš mažo miestuko. Tai buvė iš mumsaio bizniera, todėl ir moka nešvariai bliuznyti.

Polemika Ir Kritika

PATARIMAS RASEINIŲ MAGDEI.

Šių metų „Keleivio“ 2-rami numerį Raseinių Magdė ap-rašė Chicago vargšus. Aš nieko dėl to nesakysiu, jei-gu korespondentė neapgai-lestautų tokių vargšų, kaip buvęs kunigas Z.

Man nesuprantama, kodėl tokius žmones apgailestauti. Mano akimis žiūrint, nedi-delis yra skirtumas, ar ku-nigas bus „romiškas“, ar ne-priklausomas Romai. Visi jie yra tos pat rusies dyka-duoniai ir žmonių mulkinto-jai. Zmonijai nėra iš jų jo-kios naudos.

Kuniga Z. aš pažįstu ge-rai. Tai yra paprastas tingi-nys, jeigu nepasakytų nieko daugiau. Kur koki centą sugauna, tuoj praulioja.

Dabartiniu laiku, kad dar-bininkų visur stinga, jis ga-lėtų nueiti dirbtuvėn ir pasi-darytų gražų pragyvenimą.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau Onos ir Antaninos Dy-zukių, po vyro žukienės, seniau jos gyveno Philadelphiajioje. Aš esu jų de-dė Andrius iš Rygos.

John Andrius,
Box 203,
Phillips, Wis.

Pajieskau Onos Askunaitės, kilu-sios iš Papilės parapijos, šiaulių ap-skrėio. Sykiu atvažiavom Amerkon. Turim svarbų reikalą, kas ją žino, arba ji pati, malonės pranešti man jos adresą.

Robert Praspalenskas,
2438 W. 45 pl.,
Chicago, Ill.

Pajieskau švogerio Karlo (Char-les) Butrimo. Pirmiau gyveno ant farmų apie Hartfordą ar Granby, Conn. Jis patis ar kas jį žino malon-ėkit man pranešti jo adresą, nes jo laikai nori su juo susitikti.

Pranė (Grusikė) Motėnaitė,
1315 Tolland Tpk.,
Buckland, Ct.

Pajieskau brolio Ladviko Palu-minsko; jis kilęs iš Anykščių vals-tiaus, Kurklių parapijos, Maigčių kai-no. Mano vyras mirė, o vaikus pa-dė armijon; aš palikau vieną. Pra-tau jo paties ar kas apie jį žino pra-nešti man šio adresą:

Salomėja Matulionis
31 W. 12th st.,
Linden, N. J.

Pigiaj Parsiduoda Farma.

Farma prie stieto vieškelio, prie busų linijos, prie miestelio, 7 kamb-ačių namas, barnė, bega upelis. Kaina \$1,100.

Mrs. Herman,
Box 184,
Saratoga, N. Y.

Reikalinga moteris.

Darbas stuboj ant uki. Gera mo-kestis ir pastovi vieta moterei, kuri mėgsta gyventi ant uki. Aš esu naš-lys apie 60 metų amžiaus, šeimynos nėra. Geistina, kad moteris atsilieptų nejaunesnė kaip 50 metų amžiaus. Iki platesnių žinių galima rašyti savo adresą:

D. W. Mikulskis,
Custer, Michigan.

Sveikata—Brangiausias Turtas.

SVEIKATA LIGONIAMS

Pamokina but Sveikata.

Gydomas visokių ligų šaknimis. Augmentinis, Žievėmis, žiedais, Sek-momis ir Lapais. Jofe teta 311 vardu visokių anglių, lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir panikšimam tokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. Prašau iš Kanados atpausti nesinti Kanados doleris dabar tik 80 centų.) Kaina su pristatymu \$1.00. Piguas verčiausia siunt, Money Orderiu arba operniu dolerį laisvė. Adresas: (1)

PAUL MIKALSKAS
140 Athens street,
SO. BOSTON, MASS.

Nereikėtų pelenuose mie-goti.

Bet kur tau! Jis verčiau palaukia ant kampo, kol ko-kia Raseinių Magdė eis pro šalį su šiltais pyragaičiais ir pasiulys jam... Nurijs kelis pyragaičius, jis išmaukia kaušą-kitą alaus, ir taip pra-leidžia dieną be jokios nau-dos.

Aš matau, kaip šlubi sen-e-liai, susilaukę jau po 70 me-tų, lazduke pasiremdami ei-na darbo dirbti; o jėgamas-tis Z. turi sveikas akis ir ko-jas, ir yra da stiprus vyras, bet dirbti neina. Aš pats dir-bu naktimis, parvažiuoju iš darbo apie 8 val. iš ryto, nu-siperku valgių krautuvėį ko-man reikia, ir žingsniuojau namo. Kartais šaltas vėjas raizdo veidą, kartais lyja, bet einu dirbti.

Pareidamas iš darbo aną rytą susitinku kun. Z. Jis staptelėjo ir sako man:

„Eini išsišiepęs, kaip ru-pužė!...“

Aš jo klausiu:
„O koki reikalą tamsta su-manim turi, kad tokiais

biauriais žodžiais draps-tai?“

Jis nieko man ant to neat-sakė. Buvęs netoli pažysta-mas žmogus patarė, kad duociau per snukį už toki piktžodžiavimą. Bet ne-praustaburnis tuo tarpu atsi-tolino ir nuėjo sau, nieko daugiau nesakydamas.

Todėl patariu Raseinių Magdei nešėti tokių „varg-šų“ šiltais pyragaičiais. Te-gul jie natys sau duoną užsi-dirba, kaip užsidirbam mes visi.

J. Ulinskas,
Chicago, Ill.

IVAIRENYBES

Peru respublikoje auksas yra lengvesnis, negu Jungti-nėse Valstijose. Tai dėl to, kad tenai mažesnė traukos jėga.

Jungtinėse Valstijose yra du žmonės, kurie negali pūkti karo paskolos bonų. Tai izdo sekretorius Mor-genthau ir federalis šios ša-lies izdininkas, William Ju-lian.

TIKRAI GERI PREPARATAI

ALEXANDER'S CASTILE OLIVE OIL SHAMPOO

padarytas iš tikro-jo Castile muilo, U. S. P. Ispalaua pleiskanas ir viso-kius kitus nešvaru-mus ir auspirna odą, 50c. už bonką.

ALEXANDER'S HAIR REFRESHING TONIC

Aliejų ir Odą Gydančių Vaistų Mišinys. Pažymėtina gyduolė dėl plaukų šaknims ir Odos gydymui. 50 centų už bonką.

Pasizym savo gerumu. Prisiun-čiam per Paštą į visas dalis Su-vienytų Valstijų.

ALEXANDER'S CO.

414 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVEJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Senovės Lietuvių Žinyčia

Įspatingai dabartinės krikščionybės gadynė kiekvienas turėtų peraktyti, nes tik tada galės atkurti ir prasti Dievo buvimą.

Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieros aparais —1.00, audio apd.—\$1.25. Piguas galima siųsti popierinį dolerį arba „Money Order“.

KELEIVIS, 636 Broadway, So. Boston, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite „Naujienas“.

„Naujienos“ yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje. Užsirašykite „Naujienas“ šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (Himant Chi-cago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00.

Money Orderj ar čekį atsiųskite:

„NAUJIENOS“

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiųsiame beka-

Užsisakykite Lithuanian Bulletin

Anglų kalba redaguojamas! Išleina kas mėnuo. Rimti po-litiniai editorialai visais Lietuva liečiančiais klausimais. Daug svarbių žinių iš pirmo šaltinio apie gyvenimą oku-puotoje Lietuvoje ir apskritai, Pabaltj.

Lithuanian Bulletin stovi už Laisvą, Nepriklausomą ir De-mokratinę Lietuvą su sostine Vilniuje ir uostu Klaipėdoje. Dėkui dauda nemokamus priedus iš Lietuvos praeties, dabarties ir ateities. Sekantis nemokamas priedas—bro-šiura apie Lietuvos santykius su Vokietija.

Biuleteniui talkininku kva-lifikuoti specialistai iš viso Pabaltijo. Metinė prenumerata—\$5.00.

Užsimokėję \$20.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletenio remėjais (Sponsors).

Užsimokėję \$100.00 ar daugiau, bus laikomi prenumera-toriais—biuletenio garbės remėjais (Honorary Sponsors). Apie juos kas kart bus skelbiama spaudoje.

Čekius ar Money Orders prašoma adresuoti: Lithuanian Bulletin, 73 West 104-th street, New York, N. Y.

DETROIT, MICH.

Bosai-formanai streikuoja.

Dabar tokia gadynė, kad streikuoja ne tik tie darbi-ninkai, bet ir bosai-forma-nai skelbia streikus!

Štai, Detroitie randasi Briggs kompanijos dirbtu-vė. Užpėreita ketvirtadienį tos kompanijos formanai paskelbė streiką. gi Gegužės Firma jiems pavyko ištrauk-ti ir dalį paprastų darbinin-ku.

Formanai priklauso Fore-men Association of Ameri-ka unijai, o paprastieji dar-bininkai priklauso CIO uni-jai.

MOTERIMS PASISKAITYTI

SI SKYRIŲ TVARKA
M. MICELSONIENE.

SVEIKINAME VISAS MOTINAS!

Antrasis gegužės mėnesio nedėdienis Amerikoje yra pašventas Motinos pagarbai. (Europoje Motinos Diena yra švenčiama pirmą gegužės nedėdienį.) Šia proga "Keleivio" Moterų Skyrius irgi sveikina visas motinas, linki joms kuo gražiausios sveikatos ir kuo didžiausio džiaugsmo iš savo vaikų!—Red.

Keli žodžiai Dukterų Motinoms

Budama motina, gerai žinoma, negu kad buvo jų manau, kad šių laikų motinų dalis nėra pavydėtina. Vienos jų visą laiką praleidžia sielvartaudamos ir besiuo pindamos dėl karan išėjusių sunų likimo, kitos gi ilgai valandas dirba prie sunkių karo darbų ir prižiūri namų ruošą. Yra dar ir tokių, kurios savo nerimastį skandina linksmybės vandenėly, visą liuosą laiką praleidamos klubuose ar salionuose. Taip visų motinų laikas ir mintys užimtos, kad jos visai pamiršo svarbiausią savo pareigą. Jos pradėjo visai nepaisyti apie savo mergaičių tinkamą išauklėjimą. Jos tiek apsilėjo, kad visai nepaiso su kuo ir kur jų dukterys eina. Jos nežino, ką išėjusios mergaitės veikia ir kada namon pareina. Net koktu darosi matant 14-15 metų mergiūnas pusguites, įsikandusias cigaretę, skerečiojant gatve susikabinus su kareiviu ar jurininku. Jos vaiklojasi įjėskodamos visokių "gud taimų" ir naujų sąjūdžių. Šiandien tokią tuščiągalvę lupas nusidažius, negus raudonai nusi-maliavojus, mano kad ji kokia karalaitė, kai paskui ją vaikinai sekioja; bet kas bus rytoj? Kas bus kuomet tie gatvės sutikti meilužiai staiga prapuls, bus išvežti karo frontan, palikdami jas jau ne vienas? Ką tasyk mamytė darys su savo sudarkyta leliuke? Tasyk abi lies karčias ašaras ir raus iš gėdos, bet bus jau pervėlu. Na, o kas čia bus kaltas? Niekas daugiau kaip tik palaidas, be jokios disciplinos auklėjimas. Bus kalta motina, kad permažai rūpinosi dukters likimu, perdaug jai davė valios. Gera, dora ir pavyzdinga duktė, tai motinos didžiausias nuopelnas!

Šių laikų mergaitės nėra blogesnės už savo motinas, tik bėda tame, kad jų mamytės yra blogesnės motinoms. Šiandien šimtai tokių pie-menių yra užsikrėtusių pik-ma, kuri venerinėm ligom; ir šimtai tokių tuščiągalvių ne-šiojasi be šliubo gimusius kūdikius. Ligoninės už-kimštos jaunutėm mergėms, laukiančiom gimdymo. Tai vis motinų "nuopelnai!" Motinos, kurios auklėja mergaites, turi jas saugoti, mokyti ir joms patarti. Kiekviena mergaitė turi su-prasti ir žinoti, prie ko veda netinkia "good times."

Kiekviena mergaitė, susi-laukus 16 metų, jei ji nor-malė, pradeda jau svajoti apie vaikinus, apie meilę. Tai yra visai natūrališka ir dėl to barti jos nereikia. Bet reikia žiūrėti, kad ji nakti-mis nesivalkiotų. Motina tu-ri pasakyti, kad ji gali vai-kina i namus pasikviesti. Jei vaikinai nori i kur išsives-ti, tai tas turi būti su moti-nos žinia. Motina turi žino-ti, kur mergaitė eina ir kada sugrįš. Vaikinas visuomet turi paimti merginą iš na-mų, bet ne ant gatvės kam-puo susitikti. Šešiolikos metų mergaitė užtenka išeiti sykį i savaite, o ne vaikotis kas vakaras.

Taip prižiūrėtos ir išmo-kintos mergaitės bus laimin-gesnės, geriau mylės savo motinas, ir bus geresnės mo-tinos savo vaikams.

Motina.

Motinos Ypatybės

Motinos akys, kaip saulė šviesiausia: Viską pamato ir viską supranta. Joms tau liepsnojanč, tu liudnas neklausi. Kaip tau išeiti i švintantį krantą.

Motinos veidas, kai kristolo burtai. Džiaugsmo spalva mums pasaulį nudažo: Kenciančiai širdžiai jis—dieviški turtai. Jam atvaizduoti spalvų dar per mažą...

Motinos rankos—tai tukstančiai rankų. Mokanti laiminti, kaip Dievas iš sosto. Motinčių skaidrint gyvenimą tvankų... Motinos rankos kaip šilkas mus glosto...

Motinos balsas—tai tukstančiai stygų. Gaudžiančių širdžiai balsų milijonai... Amžiais jis šaukia i vieškelį lygų. Amžiais jis grumias su gundančiais monais.

Motinos meilė, kaip dangiškos ugnys. Skaidriai liepsnodama guodžia žmoniją... Motinos meilė—tai jūros bedugnės... Joms subangavus pasaulis atgyja...

Petras Vaičiūnas.

KAREIVIŲ MOTINOM.

Liudna motinelei
Motinos Dieną,
Kad jinai paliko
Namuose viena.

Jos sunus kovoja
Svetimaj šaly—
Kas apsakys skausmą
Motinos širdy?...

O jei sunelį
Nelaimė patiks.
Jo motinelei
Vien ašaros liks...

Ji Motinų Dieną
Veltui sunaus lauks,
Jei neatliks jės,
"Matute!" nešauks.

Tik mažas laiškėlis
Ją kiek suramins,
Dar gyvas sunelis,
Liudnai pasakys.

Vargo Duktė.

Motinų šventė

mės rykštė motinoms.

Kokia liudna ir ašarota bus Motinų Diena! Nemie-las mums šimet pavasaris, nemie-la bus ir Motinų Die-na. Daugelis motinų praleis tą dieną didžiausiam susi-krimitime ir rupesty. Toks jau yra visų karo motinų li-kimas. Nelaiminga jų dalia.

Motinos Dieną sumanė philadelphietė panelė Anna Jarvis, kuri begalo savo mo-tina mylėjo. Jos pastango-mis pirmą kartą Motinos Diena buvo švenčiama 1908 metais Philadelphijoje. Da-bar Motinos Diena yra ap-vaikščiujama jau visame ci-vilizuotame pasaulyje. Vi-sur ji švenčiama pavasarį, pačiame gamtos gražume, kuomet visi laukai sužaliuo-ja, o sodai su gelėm pasipuo-šia įvairiausių spalvų žie-dais. Visa tai parinkta moti-nos pagarbai, jos didesniai džiaugsmui.

Motina tą dieną yra viso pasaulio karalienė, sėdinti ant aukščiausio garbės sos-to. Be jokios išimties ir skir-tumo tą dieną yra pagerbia-mos visos motinos. Nelai-mingom turėtų jaustis tik tos moterys, kurios dėl vie-nos ar kitos priežasties nete-ko susilaukti motinystės džiaugsmo.

Jungtinėse Valstijose Mo-tinos Dienai apvaikščioti prezidentas paskyrė antrą gegužės mėnesio nedėdienį. Europoje apvaikščioma pirmą gegužės nedėdienį. Musų nelaimingoje Lie-tuvoje Motinos Dienai buv-priimta penktoji gegužės. Šimet, suprantama, Lietuvos motinom to džiaugsmo ne-teks.

Tą dieną motinų nuopei-nams ir meilei įvertinti yra pašvesti visi laikraščiai ir radijas. Joms yra rašomi straipsniai, eilės ir dainuo-jamos dainos. Vaikai joms siunčia pasveikinimus, per-ka dovanas ir nešioja geles jų pagarbai.

Tokios garbės susilaukus, rodos, kiekviena motina tu-rėtų jaustis laiminga ir pa-tenkinta. Jos širdy tą dieną tikrai turėtų būti šventė! Pirm karo taip ir budavo. Tuomet mamytės, gražiai pasipuošusios, linksmina-vosi ir švėsdavo ištisą dieną. Šimet gi linksma ir laiminga motina bus tikra retenybė.

Užliepsnojus antram pa-sauliniam karui, sudrebėjo širdys viso pasaulio moti-nų. Jos suprato, ką tai reiškia—nelaimė jų sunams. Jos žino-jo, kad jų mylimi vaikai tu-rės nešti savo gyvybę i mir-ties laukus. Turės žudyti vieni kitus. Karui siaučiant, kitaip negali būti. Nežiūrint kvi pusė laimi, motinos vis-tiek pralaimi. Kiekvienas karas yra didžiausia baus-

Bučkis Su Motinos Ašarom

Sunus bučiuoja motiną, o motina verkia, nes širdis jai sa-ko, kad tai gali but paskutinis jo bučkis...

linksmo balso ir nematys mylimo veido. Jis patojie jaunystėje turėjo skirtis su šiuo pasauliu, palikti visus ir viską, kas jam buvo miela. Viskas žuvo amžinai.

Tokių motinėlių labiau-sia gaila. Jų nesuramins nei-gėlės, nei pasveikinimai, nei no ir veidai paraudo nuo ašarų. Kitų motinų viltys jau yra žuvusios amžinai. Jos jau nesulauks sugryž-tant sunelio, negirdės jo susikrimitimo!

Kapsė.

Motinos širdis

(Pagal Richpin'ą).

Turėdams krutinę piktumo pripiltą,
Aš motiną savo nudėjau senyvą:
Ir, peilį įleidęs lavonan jos šiltą,
Išplėšiau padukę jai širdį dar gyvą.

Kada gi, tą širdį teriodams baisiausia,
Pasiutusiom kojom ją spardydam, kuldams,
Parpuoliau i kraują, širdis toji klausia:
"Vaikelai, ar tu nepasizeidei puldams?"

V. Kudirka.

MYLIMOSIOS MOTINELĖS.

Mylimosios motinėlės, meldžiu neliudėti,
Širdies skausmus ir liūdėjus i šalį padėti,
Su ta vilčia, kad suneliai karą išlaimėję
Parvėš brangių dovanėlių, ginklus jau padėję.

B. Gurskienė.

Pyragas Motinos Dienai

Cia paduodam receptą pyragui, kuris ypač tinka Motinos Dienai. Angliškai jis yra vadinamas "Cocoa Coronet Cake," nes jis daromas su kakava (coconut) ir aplink pakraštį api-barstomas šokolado kriūpelėmis (koronetėm). Žemiau paduodamas receptas an-gliškai ir lietuviškai.

Cocoa Coronet Cake

Dry Ingredients
1 1/2 cups sifted cake flour
1/2 cup sugar
1/2 cup cocoa
1 1/2 teaspoons baking powder*
1/2 teaspoon soda
1/2 teaspoon salt
1/2 cup spray

Liquid Ingredients
1 cup milk
1 teaspoon vanilla
2 eggs, unbeaten
*With a tartarate powder, use 2 1/2 teaspoons

Step 1. Mix dry ingredients... Into mixing bowl, sift flour, sugar, cocoa, baking powder, soda and salt. Drop in spray.
Step 2. Add liquids in easy stages—and mix. Add about 1/2 of milk, then vanilla, and beat until smooth—about 100 strokes. Scrape bowl and spoon and mix. Add eggs and mix thoroughly. Scrape bowl and spoon and mix. Add remaining milk and beat until well blended. Again scrape and mix. Note smoother, easier-pouring batter... Bake in two 8- or 9-inch spray-coated layer pans in moderate oven (350° F.) 20 to 35 minutes... Frost with seven-minute frosting. Sprinkle chocolate decorations around edge of cake, making an attractive "coronet" effect.

Pirmas žingsnis: Sumaišyk sausius daiktus. Įsijok miltus, cukrų, kakavą, okeingą pūdėrį, sodę ir druską. Įdėk pirktinių riebalų, kurie vadinasi Spray.

Antras žingsnis: Supilk du trečdalius pieno, tuomet vaniliją ir išplak. Įmusk kiaušinius ir išmaišyk. Supilk likusį pieną ir gerai išplak, kad teltis būtų švelni. Išlepk su Spray dvi lėtas, sudek tes-lia per pusę ir kepk 350 laipsnių karšty nu 20 iki 35 minučių. Kaip bus gatavas, aplinkuok vieną pyragą ir sudek abudu i kruvą. Ant viršaus vėl užlepk to paties lūkro ir apibarstyk aplinkui šokola-do kriūpelėm.

"Keleivio" Knygų Katalogas

Istorija, Kritika, Polemika, Beletristika, Poezija, Jumo-ristika ir kitos. Visos geros, visos įdomios ir naudingos.

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Bažnyčia sako, kad buvo, o moka-las sako, kad nebuvo. Jeigu buvo, tai kaip? Nėjūs būtų galėjęs surinkti i šviesą dienas visų veislių gyvūnus, kurie gyvena išimėte po visą žemės kamuo? Kaip jis galėjo tuos gyvū-nus prastoj savo arkoj sutalpinti? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tas vanduo da-bar yra? Kaip iš Nojauš šeimynos galėjo atsirasti po trano juodėdžiai ir kitų veislių žmonės? Šitie ir sim-tai kitų klausimų, i kuriuos negali atsakyti jokis kunigas, yra nuosakiai ir aiškiai išdėstyti šitam veikalė. Knyga be galo įdomi. Kas žodis—tai faktas; kas sakys—tai naujas ku-nigų argumentas griuva. Mokslas ir mokslas nuo pradžių iki galo. Kaina 25c.

LIETUVIŲ SEIMYNOS ISTO-RIJA JUŠKEVICIAUS DAINOSE.

Jei nori žinoti, kaip senovėje Lie-tuviai gyveno, tai perskaityk šią kny-gą. Iš jos sužinosi, kad vyrai turėjo daug pačių, o žmonos po kelis vyrus. Labai užimanti ir pamėkintanti kny-ga. Su paveikslais. Kaina 50c.

BYLA DETROITO KATALI-KŲ SU SOCIALISTAIS.

Dalijant Detroito lietuvių socialis-tams plakatus netoli nuo bažnyčios, kunigo pakurstyti brostvininkai už-puolė juos ir žiauriai surusė. Sociali-stai iškėlė užpuolikams bylą, kuri ir yra šioj knygutėj aprašyta, su vi-sais teismo rekordais ir liudininkų parodymais. Kaina 25c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.

Labai įdomi knygutė šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiek-kas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardunas. Kaina 10c.

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS.

Ši knygelė aiškina proletariato fi-lizofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulyje įvairiausius nuti-kius, tai perskaityk šią knygelę. Kalba labai lengva. Knyga protau-antiems darbininkams neapka-nuojama. Kaina 25c.

Dvi Motinos

Sunku motinom vaikučius pagimdyti, juos prižiūrėti ir užauginti; bet daug sunkiau ir juos kovon išleisti, nežinant koks likimas jų ten laukia.

Štai, prieš mane dviejų motinų laišakai. Viena rašo: "Kad paslėpti savo silpnu-mą, šypsodamosi nusimėmiau fotografiją su sunum, kiek galint slėpdama ašaras ir nusiminimą." Nepersenai aš pas ją buvau ir mačiau, kaip ji stengiasi savo širdpersą pritaikyti prie liaudies dai-nėlių, įjėskodama tame su-siramimo ir stiprumo. Jos užsilakymas palengvina ir sunui atsiveikinti. Ji moka save valdyti ir pavyzdinai užsilakinti.

Dabar skaitau laišką an-tros motinos, kuri turi 2 su-nu karo tarnyboj. Vienas yra kapitonas parašutinin-kas, o antras dar tik lavina-si. Jis buvo išvežtas ant ma-nevry ir matutė nieko apie jo likimą nežinojo. Atėjo jos gimtadienis. Negalėda-mas nueiti miestan ką nors jai nupirkti, jis priskynė įvairių laukinių žolynėlių, parašė eilutes, pritaikytas motinos atminčiai, ir atsiun-tė. Laiške jis prašo motinos nesikrimsti, susiraminti ir ramiai laikytis, nes kitaip jos sveikata visai suirs. Mat, sunus žino, kad jo mamytė neįstengia savo jausmų su-valdyti. Ji yra isteriškai su-sikrimitusi dėlėi sunų likimo.

Sunku yra motinoms, bet dar blogiau vaikams matant jas sielvartaujanč ir alpstant. Atėjus laikui, galutinai atsi-sveikinti ir karo frontan iš-važiuoti bus dar sunkiau.

A. Liutkuvienė.

DOVANA MAMYTEI.

Gerb. A. Yarawchienė iš Newarko gavo Motinų Die-nai tokią dovaną nuo savo mylimos dukrelės, panelės S. Yarawch, kurios ilgai ne-galės pamiršti. Tai yra "Ke-leivio" prenumeratą ant 2 metų. Musų nuomone, tai yra puiki dovana! Sveiki-nam gerb. Yarawchiene už-siauginus tokią pavyzdiną dukterį.

LENGVAS BUDAS ISMOKT ANGLISKAI.

Rankius reikalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų. Ši knyga autaiyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiek-vienas gali greitai išmokt kalbėti ang-liškai. Jole telpa netik atskiri žo-džiai, bet čieli sakiniai, pasikalbėji-mai darbo įjėskant, važiuojant kur nors, nuejus krautuven, pas daktarą pas barzdaskutį, pas kraucių ir tt. Su fonetisku ištariimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutašė St. Michelsonas. Pusk. 55c. Kaina 35c.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIECIU?

Aiškiai išdėdyti pilietybės įstaty-mais reikalingias klausimas ir at-sakymais lietuvių ir angli kalbose. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c.

ZEMAITĖS RASTAI KARĖS METU.

Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys. Su rašytijos paveikslu, 126 pusla-piai. Kaina 50c.

KUNIGŲ CELIBATAS.

Ši knygelė parodo, kodėl Romos popiežiaus kunigai nesispačiuoja. Čia išaiškinta visa jų bėpatystės istorija, jos pasekmės, dvasiskos dvasiskijos nupulimas. Ši knyga turėtų per-skaityti kiekvienas vyras, tėvas ir jaunikaitis, kurie geidžia, kad jų mo-teris, dukteris ir mylimosios nepa-putų i tokių kunigų globą. Parašė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., su-lietuvinio Ferdinand de Samogitio. Kaina 25c.

KODEL AS NETIKIU I DIEVĄ?

Laisvamaniš čia pasako, kodėl jis negali tikėti. Pilna argumentų, kurių nesumaiš joks jezuitas. Kaina tos knyguotės 20c.

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos žmonės kuria per amžius? Ši intri-guojanti politiška-ekonomiška klau-sima aiškina garsus Vokietijos so-cialdemokratų teoretikas Karl Kauts-ky. Kaina 10c.

SIELOS BALSAS.

Puiki knyga, daugybė labai gražių eilių ir dainų. Daug gražių, spalvu-otų paveikslų. Popiera gera ir spauda graži. Parašė J. B. Smeltorius, 221 puslapių. Audimo aparais ... \$1.25

BIBLIJA SATYROJE

Tai Biblijos pašaipai. I Kanadą tos knygos neįveidžia. Labai juokinga su 379 puikiais paveikslais, perstatan-čiais įvairius motyklus nuo priek su-tvėrimo pasaulio iki užgimimo Kris-taus. Įgijęs šia knyga niekas nesigai-lės. 382 puslapiai. Kaina \$1.00

KUR MUSŲ BOCIĄI GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmo-nės gyveno Rojėje. Bet mokslas Rojį visai atmeta. Mokslas mano, kad žmonijos lopinė buvo šiaurėje. Ir ši knyga parodo, kodėl taip manoma. Labai įdomus ir pamokintinis skaitymas. Kaina 25c.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucijos Lietuvos spė-kos vedė kovą su caro valdžia, kaip tuo pačiu laikų kunigai tą valdžią rė-mė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos pa-liausota iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta republika. Pridėtas didelis spalvuotų žemėlapių paroda atstegęs nepriklausomos Lietuvos rubežius ir kaip šalis yra padalyta i apskritys. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Res-publika. Čia telpa visi svarbesni do-kumentai: Steigiamojo Seimo nuta-rimai, taikos sutartis su bolshevikais, sutartis su latvisiais, aprašymas visų mūsų su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibinturas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus. Kaina \$1.00

DŽIAN BAMBOS SPYCIAI.

Ir kitos fonės. Daugiau juokų, ne-gu Amerikoj mums. Šioje knygoje yra telpa net 72 "Džian Bambos spy-ciai," eilės, pasikalbėjimai, humoris-tiški straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

APIE DIEVĄ, VELNĄ, DANGŲ IR PRAGARĄ.

Parašė garsus Biblijos kritikas Ingersolas. Kaina 25c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoje telpa daugybė nau-jų, labai gražių ir juokingų mono-logų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristiškos ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvaikščiujimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pa-gerinta laida. Kaina 25c.

PAPARČIO ZIEDAS.

Ir keturias kitas apysakas: (1) Ne-užsitikintis Vyraz; (2) Zydinti Giris; (3) Klaida; (4) Korekta. Jos nuro-doma kaip žmonės palikai tiki i viso-kius prietarus, burtus ir tt. 15c.

LYTISKOS LIGOS.

Ir kaip nuo jų apsigaugoti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiūrė-ta ir papildyta laida. Kaina ... 25c.

ALKOHOLIS IR KUDIKIAI.

Arba kaip tėvų vartojami svaigė-namieji gerimai atsiliepia jų vai-kams. Kas yra arba tikisi kada nors būti kudių tėvais, būtinai turėtų perskaityti šią knygtę. Kaina 10c.

"Keleivis," 636 Broadway, South Boston, Mass.

Dėl Chaplino Bylos

Californijoje neseniai pasibaigė skandalinga byla. Federalio teismo atsakomybėn buvo patrauktas Čalis Čaplinas, žinomas judžių aktorius. Bylos metu iškelta aiškinti visokių slykybių. Jauna mergė, Joan Barry, pripažino visko. Ji aiškino, kaip Čaplinas ją vežė New Yorkan ir kaip viename aukšto klasės viešbutyje jiedu mylavosi. Papasakojo ir tai, kad vėliau ji buvo nuvykusi į Čaplino pilį, su revolveriu rankoje. Norėjusi nušauti jį ir pati nusišaut.

Bet viskas pasibaigė tuo, kad revolveris buvo padėtas ant stalo, gi jaunoji mergė kartu su Čaliu vėl atsigušusi į lovą.

Trumpai sakant, buvo tai pilstymas visokių sručių, kuriomis naudojosi bulvarinė spauda. Ji smulkmeningai citavo advokatų klausimus ir mergės atsakymus. Navius svietėlis, ypač jaunimas, skaitė tas balabaiskas ir jaudinosi. Buvo net tokių nuseusių varnų (moterų), kurių galvoje: Čalis, tur but, labai saldus vyras, jei prie jo limpa tokios jauniklės...

Buvo ir kitokios rūšies varnų, komunistų, kurie dėl tos bylos labai sielojosi. Mat, Čalis Čaplinas yra komunistų bendrakeivis.

Čaplino byla tačiau baigėsi tuo, kad jis buvo išteisintas. Kito sprendimo ir negalėjo būti, nes pati byla buvo užvesta lyg ant juoko. Čaplinas buvo kaltinamas už vadinamojo Mann Akto peržengimą. Los Angeles federalis prokuroras Carr, savo matyt, yra paprastas vienišas. Nors jis advokatas, paliudijo, kad McGurn'ui bet nežinojo, kad Mann'o Aktas buvo priimtas visai kitu tikslu. Illinois kongresmanas James R. Mann 1910 "toli-toli" — kitoje vietoje metais pasiūlė Kongresui ir jos glėbyje. Ji, kaip ir bilių, kuris draustų tarpvalsių prostituciją. Mat, mylavusis su McGurn'u Tojvairus nedorybės namų sądėl McGurn buvo apkaltinvininkai darė iš merginų tas ir Mann'o istatymu. Pelninę biznį. Visuose Mann'o Akto apkaltinto miestuose veikė jų agentai. McGurn'o byla pasiekė ir ypač tuose miestuose, kur vyriausis teisma. Ir vyriausis buvo didelis nuostimtis kita teisma išaiškino, kad pataučių, dar nemokančių an-vienių meilužių "scenos,"

glų kalbos. Tie agentai vilio-davo jaunas mergaites "ge-deralio teismo atsakomybėn buvo patrauktas Čalis Čapli-nas, žinomas judžių akto-rius. Bylos metu iškelta aišk-štėn visokių slykybių. Jauna mergė, Joan Barry, pripažino visko. Ji aiškino, kaip Čaplinas ją vežė New Yorkan ir kaip viena-me aukšto klasės viešbuty-je jiedu mylavosi. Papasa-kojo ir tai, kad vėliau ji bu-vo nuvykusi į Čaplino pilį, su revolveriu rankoje. Norė-jusi nušauti jį ir pati nusi-šaut.

Tuo piktinosi visa pažan-gioji Amerika. Ji reikalavo, kad federale valdžia ką nors darytų, nes vietiniai valdi-ninkai budavo paperkami, ir nedorybės namų neliesda-vo. Valstijos taip pat nieko nedarė. Todėl kongresmano Mann'o pasiūlytas bilius bu-vo priimtas ir nuo to laiko jis veikia.

Nuo kongresmano vardo pareina ir istatymo vardas — Mann'o Aktas.

Tai, Mann'o Aktas turi visai kitą tikslą. Jis drau-džia viliooti moteris iš vienos valstijos kiton tik pelno su-metimais. Tą aktą šitaip iš-aiškino ir vyriausis Jungti-nių Valstijų teisma. Ma-na, kad da yra lietuvius, ku-rie atsimeina tulą Al Capo-nės leitenantą. "machine-gun" Jak McGurn. Tai bu-vo desperatiškas gengste-ris, tarnavęs Chicagos rake-tierių ir gengsterių karaliui, Caponei.

Galų gale, tas McGurn pateko į federalės vyriausy-bės rankas ir atsiėmė užtar-nautą bausmę. Bet jis, kaip ir Čaplinas, buvo kaltina-mas da ir nusikaltimu Man-n'o Akto. Mat, kartu su juo visur lankė viena pasileidus mergė, vergiškai atsidavu-peržengimą. Los Angeles federalis prokuroras Carr, savo matyt, yra paprastas vienišas. Nors jis advokatas, paliudijo, kad McGurn'ui bet nežinojo, kad Mann'o Aktas buvo priimtas visai kitu tikslu. Illinois kongresmanas James R. Mann 1910 "toli-toli" — kitoje vietoje metais pasiūlė Kongresui ir jos glėbyje. Ji, kaip ir bilių, kuris draustų tarpvalsių prostituciją. Mat, mylavusis su McGurn'u Tojvairus nedorybės namų sądėl McGurn buvo apkaltinvininkai darė iš merginų tas ir Mann'o istatymu. Pelninę biznį. Visuose Mann'o Akto apkaltinto miestuose veikė jų agentai. McGurn'o byla pasiekė ir ypač tuose miestuose, kur vyriausis teisma. Ir vyriausis buvo didelis nuostimtis kita teisma išaiškino, kad pataučių, dar nemokančių an-vienių meilužių "scenos,"

tai ne Mann'o Akto reika-las. Jis taikomas tik komer-cinei paleistuvystei. Gi pa-prasti nusikaltimai moraly-bei — vietinių teismų reika-las. Bet tuomet kaltinimas turi but remiamas ne Mann'o Akto lauzymu.

Pasirodo, kad federalis prokuroras Carr, kuris į Hollywoodo Čali svaide vi-sus perkunus, to da nežino-jo. O jeigu žinojo, tai kam tą bylą užvedė? Ar tam, kad eikvoti valstybės pini-gus? Šiaip ar taip, jei Los Angeles teisma ir būtų ra-dęs Čaplino kaltu, vyriausis teisma būtų jį išteisinęs. Kokie bebūtų vyriausiojo teismo nariai, save ant juo-ko statyti jie nenorėtų. Ir iš viso būtų paika Čaplui lipdyti tą istatymą, kuris ne-pilipito McGurnui. Ameriko-je, kaip ir Anglijoje, dau-giau veikia pirmesni teismų sprendimai, negu patys ista-tymai. Kas atydziai sekė Čaplino bylą ir žinojo Man-n'o Akto prasmę, tam buvo aišku, kad iš tų šiaudų nebus grūdų. Jei prokuroras Carr to nežinojo, tai jo dalykas — žmonės dabar turi progos iš jo pasijuokti.

Kalbant apie Čali Čapli-ną, jis yra silpnavalis žmo-

gus ir komunistų bendrake-leivis. Žinių agentūros pra-neša, kad Čaplinas nors ir džiaugiasi laimėjęs bylą, bet nepatenkintas, kad jam nuplėšta šlovė. Jis noris vykty ir apsigyventi Meksi-koje.

Ryšium su tuo laikrašti-ninkas Cunningham charak-terizuoja tą aktorių šitaip:

"Mexico can have Mr. Chaplin. Whatever his trial proved, it wasn't that he's U. S. asset" — Meksika gali Mr. Čaplino turėti. Jei jo byla ką nors įrodė, tai vien tik tą, kad jis nėra Jungti-nėms Valstijoms reikalingas.

Tas pats laikraštlininkas dar sako, kad Čaplinas ne-padėjo nei savo valstybei Anglijai, kurios piliečiu jis yra, nei Amerikai, kurioje jis sukrovė virš penkių mi-lionų dolerių.

Kaip ten bebūtų su tuo padėjimu ir tais milionais, tai ne mūsų reikalas. Bet jei Čaliui nepatinka Jungtinės Valstijos ir nori jas apleisti — laimingos kelionės. Nie-kas jo nepasigys; bus nuos-tolis tik komunistams — ma-žiau vienu bendrakeiviu, that's all.

St. Strazdas.

Amerikos Darbo Fronte

Amerikos Darbo Federa-cijos vadas William Green turi bėdos. Jisai yra senio Gomperso įpėdinis ir politi-koje nori eit jo pėdomis — "remti draugus ir bausti priešus." Bet ką galėdavo daryti senis Gompersas, to negali Greenas. Amerikos darbininkai, nors ir neturi savo partijos, mažu-pamažu atsikrato seno prietaro, kad politika yra "suktas biznis" ir darbininkui netinkamas. Roosevelt administracijos praveistos reformos ir labai atsilikusių darbininkų jau itikino, kad jam ne vis tiek, kas sėdi Washington. Jis dalyvauja politikoje ir daž-nai prieš savo vado norą! Štai keli pavyzdžiai:

Greenui kažkaip atėjo galvon mintis remti Texas valstijos reakcinį smutą, kongresmaną Diesą. Greenas paragino Darbo Federa-cijos narius balsuoti už Die-są, ir kilo skandalas! Texas valstijos Darbo Federacija paskelbė kovą Diesui; ji re-mia kitą kandidatą, pažan-gų žmogų.

Tai buvo smugis Darbo Federacijos vadui, bet ne paskutinis. Green nutarė remti tokį archajišką izolia-cijos šalininką, kaip republi-konas Gerald Nyes iš North Dakotos. Kilo da didesnis skandalas. North Dakotos Darbo Federacijos centrali-nė taryba milžiniška balsų dauguma Greeno pasiūlymą atmetė ir nutarė veikti ben-drai su CIO unijomis, kad būtų išrinktas Nye oponentas. Stambus Darbo Federa-cijos šūlas, Dan Tobin, irgi pasisakė už Nye oponentą Burdieką!

Tas pats Chicagoj. Green pasisakė už du reakcinio re-publikono, Fredą Busby ir Stepheną Day'ą, kuriuos re-mia McCormicko "Tribu-ne." Chicago Darbo Federa-cija juodu pasmerkė.

Be to, Green užsimanė remti Californijos republi-koni konservatorių Albertą Carterį. Oaklando Darbo Federacija savo vado nepa-klausė. Ji nutarė veikti ben-drai su CIO unijomis ir rem-ti George Millerį, pažangų žmogų.

Šie pavyzdžiai parodo, kad Darbo Federacijos nariai neklauso savo vado; jie eina savais keliais. Tiesa, tie keliai kol kas vis dar ve-da į vieną ar kitą turčių par-tiją — republikonus ar de-

mokratatus. Bet vistiek yra progreso, nes Federacijos nariai atsisako remti suže-dėjusius reakcininkus.

Tai gera pradžia; vėliau bus da geriau. Vėliau šios šalies darbininkai turės savo partiją. New Yorko vals-tijoj veikusi Darbo Partija, kol ją nebuvo apnikęs ko-munistinis amaras, abiejų partijų korupcinėms maši-noms buvo sudarius daug ru-pesnių. Toje partijoje rado vietos ir šiaip pažangūs žmonės, ne unijistai. Jei ne Hillmano talka komunis-tams, New Yorko valstijos Darbo Partia būtų davus gerą pradžią nacionalei Darbo Partijai. Gaila, kad šis gražus darbas buvo su-trukdytas neatsakingo ir tuščios garbės jėškančio as-mens, Hillmano. Kada nors ir jis matys, kad negerai el-gėsi.

G. D.

Zinotini Dalykai.

Muilas — apsauga audiniams

Šiltuose kraštuose yra daug mikroskopiškų orga-nizmų, kurie naikina viso-kius audinius, ypač medvil-nės materiją. Iki šiol tam reiškinii nekreipta dėmė-sio. Bet šiandien, kada tuks-tanciai Amerikos kareivių randasi atogrąžų pelkėse ir jiems daroma daug nuosto-lių, tuo rimtai susirupinta. Nematomiųjų gyvūneliai nai-kina maišus, palapinių už-dangalus, austinius sietukus nuo uodų apsaugoti ir kit-ką.

Federalio agrikultūros de-partamento mokslininkai darė visą eilę bandymų, kaip geriausia apsaugoti au-dinius. Surasta štai kas: copper naphthenate muilas ne tik išnaikina tuos gyvū-nėlius, bet patį audinį daro stipresniu!

Šis išradimas mūsų šaliai sutaupys milijonus dolerių.

Geresni lakeriai medžiui.

Visiems patinka gražiai nulakeruoti rakandai — sta-lai, kėdės ir tt. Bėda ta, kad iki šiol vartoti lakeriai buvo nepatvarūs, jie greitai pasi-duoda įbrėžimui.

Du Pent kompanijos la-boratorijose buvo daromi bandymai, įskaitant patva-resnių lakerių. Ir šita kom-panija dabar skelbia, kad užsibaigus šiam karui bus

Amerikos Karo Laivai Japonų Bazėj

Ši nuotrauka parodo Amerikos karo laivyną ramiai stovint ties Kwajaljeno sala Maršalo salyne. Pirmą čia buvo japonų laivyno bazė.

pradėti gaminti naujos rūšies lakeriai.

Lakeriai nebusią branges-ni, bet patvarumo atžvilgiu jie busią "dešimtį kartų ge-resni."

Guma iš anglies.

Anglijoj statomas fabri-kas sintetinei gumai daryti. Jis kainuos 16 milijonų doli-rių. Anglų fabrikas gamins sintetinę (dirbtinę) gumą iš anglies. Pagaminimui vieno tono gumos reikėsia sunau-doti puspenkto tono anglies.

Iš tos gumos busiančios gaminamos traktoriams pa-dangos, guminiai batai ir tt.

AR ŽINOTE, KAD— Sallisbury katedra Angli-joj yra aukščiausia bažnyčia visam pasauliui.

Vokiečių filosofas Scho-penhauer atsisakė mokėti savo skolą tik dėl to, kad skolintojas klaidingai para-šė jo pavardę, su dviem "pp."

Įvairios Žinios.

ZUVO AMERIKOS LAIVAS SU 498 KAREIVIAIS.

Washingtonas paskelbė, kad Viduržemio juroj buvo nuskandintas didelis mūsų transporto laivas su 498 ka-reiviais. Tai buvęs jau tre-čias toks nuostolis šio karo metu.

ANGLAI SUČIUPO NA-CIŲ GENEROLĄ.

Iš Kairo pranešama, kad anglų komandininkai, kurie buvo įsiveržę Kretos salon, sučiupo ir parsigabeno na-cių generolą vardu Kriepe.

AREŠTAVO ARMIJOS KUNIGĄ.

Pietų Kinijoj buvo areš-tuotas Amerikos armijos kunigas, kuris be leidimo pasiėmė orlaivį ir nuskridęs Burmon numetė į japonus savo paties pasidarytą bom-bą.

YRA DA 47,000 NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.

Karo gamybos administ-racija paaiškino, kad sandė-liuose esą dar 47,000 naujų automobilių, kurie buvo pa-gaminti prieš karą. Ši mėne-sį apie 10,000 jų busią pa-leista apyvarton.

KALĖJIMO VIRŠININ-KAS IŠEIKVOJO \$248,300

Missouri valstijos krimi-nalinio kalėjimo viršininkui keliamą byla ir reikalauja-ma atmokėti valstijai \$248,300, kuriuos jis per 3 metus išėikvojęs.

UŽBAIGĖ NAUJĄ LĖK-TUVŲ LAIVĄ.

New Yorke šią savaitę bu-vo nuleistas da vienas karo laivas lėktuvams vežioti. Jis galėsias nešti 80 bombane-sių.

TEISINGAS PATAREJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos rei-kaus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jūsų laiko ilgais pasako-jimais ir nuobodžiais išvadžiojimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klai-dos. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, ku-rių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausiti. Beveik kiek-vienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Štai keliatas tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas":

Ką reiškia melė ir iš kur ji pa-reina?
Kaip atsirado ir ką reiškia bučkis?
Ką reiškia "pirmosios nakties teisė", kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai?
Ką reiškia šlubinis žiedas? Balta jaunosios šleivė? Jaunosios sydras? Ryzlių barstymas jauniems ant gal-vų? "Medaus Mėnuo"?
Kas reiškia jaunai merginai žinoti prieš išteikėjimą kad nepadaryti klai-dos?
Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti?
Kas reiškia žinoti pirmą naktį? Ši-to nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, tai atvirai pasako "Teis-ingas Patarėjas."
Arba Gimdymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos šeimos klau-simas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia patiekia įdomių informacijų.

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys Jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis? — Iš kur ir kaip atsirado žemė? — Kaip atsi-rado žmogus ant žemės? — Ir daug-daug kitų įdomių dalykų.

"Teisingo Patarėjo" parasymai buvo sunaudoti tokie mokslo vei-kalai, kaip Weliso "Pasaulio Istorija," Jordano "Evolucijos Pagrin-dai," McCabe'o "Civilizacijos Evolucija," Boelsche's "Žmogaus Evo-lucija," D-ro Gates "Sexual Thruths" ir daugybė kitų. Tai kartu mo-kykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsisakyti "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS

636 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

AR ROMOS

Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠĖ KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nusikraustoms minios.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia.

(3) Bažnyčia Mažosios Azijos. (4) Romiškioji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Butys, Kaune Kunigų Se-minarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškina tas for-mas, jis pridavė didelę reikšmę monarchojoms, bet tik su tokiomis formomis, kaip šiandien yra romiškioje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmečio ir jų darbai.

SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių prakeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Prancūzijai 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštastys, kurios to revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijoj ir Meksikoje.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikėtinųjų Lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasisavintiniai ir pa-reišiniai plačiai žinomai kokių reformų jie reikalauja. Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X parduvinėjo indugencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitoki su-pratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaistą ir tam-sinimą plačios visuomenės, ypač reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audio vizualiai, grafiniai išdėstymais raišdama įspūdingas kny-gos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršeliais, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekančiu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuorūta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

ŠAUKIAMA KONFERENCIJA STEIGIAMAM SEIMUI PAMINĖTI.

Draugijos kviečiamos atsiųsti atstovus South Boston birželio 11 d.

Amerikos Lietuvių Tarybai patariant, South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija, kuri turi apie 600 narių, rutarė suaukti Massachusettso lietuvių draugijų atstovų konferenciją, kad paminėti Lietuvos Steigiamojo Seimo ir spaudos atgavimo sukaktuves.

Konferencija įvyks South Bostono municipalinėje salėje birželio 11 d., 1 valandą popiet.

Nutarta išsiuntinėti visoms draugijoms, klibams ir kuopoms laiškus, kad jos išsirinktų po vieną ar po du atstovus ir atsiųstų juos į konferenciją.

Gali but, kad rengimo komitetas neturės visų organizacijų adresų ir negalės joms pakviesti nusiųsti, bet visos yra lygiai prašomos konferencijoj dalyvauti.

Pageidaujama, kad konferencijoj dalyvautų ir kiti artimesni valstijų draugijos, pavyzdžiui, iš Nashua, N. H.; iš Providence, R. I. ir tt.

Steigiamas Seimas buvo labai svarbus mūsų tautos istorijoj įvykis. Jis įkūrė nepriklausomą Lietuvos respubliką ir nustatė jai valdymosi formą. Dabar jo sukaktimi mini visų žymėsnes Amerikos lietuvių kolonijas. Tam tikslui yra šaukiamos konferencijos ir ruošiami masiniai mitingai. Svarbu, kad tuose susirinkimuose dalyvautų kuo daugiau organizacijų ir kad visos jos pasisakytų už ateigimą nepriklausomos Lietuvos Respublikos, kokia buvo įsteigta Steigiamas Lietuvos Seimas.

Svarbu taip pat paminėti ir spaudos atgavimą, nes visa tai parodo, kad lietuvių tauta visados norėjo būti laisva ir nepriklausoma—norėjo ir nori!

Mėsai jau nereikia pointų.

Bostono šeimininkės patenkintos, kad nereikia tų pointų, be kurių iki šiol jos negaudavo mėsos. Kainų administracijos patvarkymu, mėsa dabar yra be pointų, išskiriant tik jautienos "roastus" ir "steikus".

Manyta, kad panaikinus tuos pointus mėsa rinka susilauks anarchijos, nes žmonės urmu bėgs į krautus pirkti. Bet to nebuvo.

Pointai buvo panaikinti dėl to, kad rinkoje atsirado per daug mėsos. Prikrauti visi sandėliai ir nebuvo kur jos dėti.

Ar ilgai taip bus, tai klausimas. Nacionalis maisto administratorius Marvin Jones sako, kad pointai da gali sugryžti.

Republikonų politikieriai sako, jog Roosevelt valdžia nuėmusi pointus dėl to, kad šimet bus prezidento rinkimai. Girdi, demokratų partija nori žmonėms prisigėrinti, kad galėtų laimėti rinkimus.

Kaip tu nedaryk, republikonų politikieriams neįtiksi. Pirmą jie rėkė, kad Roosevelt valdžia "marina žmones badu, neduodama gana pointų mėsos nusipirkti," o kai dabar pointai nuimti, tai ir vėl negerai.

NUOSTOLINGI MIŠKŲ GAISRAI BOSTONO APYLINKĖSE.

Kovai su gaisrais buvo išaukti kelių miestelių ugniagesiai.

Naktį iš penktadienio į šeštadienį Stoughtono-Plymoutho apylinkėse, netoli Bostono, siautė dideli miškų gaisrai. Gaisrams gesinti buvo išaukti šeši miestelių ugniagesiai—Cantono, Sharono, Stoughtono, Randolpho ir Brocktono. Jiems padėjo šimtai savanorių.

Kai kuriose vietose da ir šeštadienį miškai degė.

Spėjama, kad gaisras pradėjo iš gyvenamojo namo prie Bay Road, Rattlesnake kalnuose. Ugnis taip greit plito, kad už kelių valandų įsijoje apylinkėje jau plėskėsi dideli girių plotai.

Iš degė apie 1,800 akrų miško. Sunaikinta daug veringų medžių.

Gaisras buvo sudaręs rimo pavojaus Sharono miesteliui, bet jis išgelbėtas.

Panašus gaisras siautė ir New Hampshire valstijoj. Ten išdegė 700 akrų miško.

Buso nelaimėj sužeista 20 žmonių.

Anksti šio panaudėlio rytą Miltono buvo šturpus atsitikimas su busu, kuriuo važiuojo 27 žmonės. Ant Randolph avenue busas staiga sėjo iš kontrolės, pasidarė nebesuvaldomas, atsimušė į alicabą ir apsisvertė. Nelaimės padidiniui, atūžė beprotišku greičiu du automobiliai, vienas kitą lenkdami, ir abu dūsmo į parvartus busą. Visa to pasekmė buvo sužeista 20 žmonių, kai kurie labai sunkiai.

Lietuvai Remti Draugijos susirinkimas.

Ši penktadienį, 12 gegužės, vakaro 8 valandą, įvyks Lietuvos Remti Draugijos 2-rojo skyriaus susirinkimas. Sandaros kambaryse, 124 F st., South Boston.

Visi skyriaus nariai, draugijų ir kuopų atstovai, prašomi butinai susirinkti paskirtu laiku, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Reikia nustatyti vasaros darbuotei planus ir apsvastyti tienu klausimus. Kurie turite paėmę knygučių 3 bonų laimėjimui, prašome jas šiai susirinkime gražinti, vis tiek ar jos išparduotos ar žiemos.

Be to, išgirsite pranešimą iš nepaprasto lietuvių suvažiavimo Chicagoje.

Skyriaus Valdyba.

Sužeisti lietuviai kareiviai.

Karo departamentas paskelbė naują sužeistų kareivių sąrašą. Jame randame sekamus lietuvius:

Feliksą Baranauską iš South Deerfieldo.

Alfonso Spokį iš Worcesterio.

Saržentą Juozą Jablonskį iš Salemo.

Minėtieji lietuviai buvo sužeisti Europos "karo teatro".

Knygino prižiūrėtojas—vagišius.

Bostono teismo rumuose buvo pasmerktas metams kalėti miesto knygyno tarnautojas, kuris prašvindelavo \$17,000.

Kadangi jis yra penkių vaikų tėvas, teisėjas jo pasigailejo. Bausmė buvo suspenduota ta sąlyga, kad per metus laiko jis vengtų nusikalsti. Jei ne—eis į kalėjimą.

Policija sėbraujanti su gembleriais.

Suffolk apskrities teismo rumuose eina didelė gemblerų byla. Teismo atsakomybėn traukiama net 18 asmenų. Jie dar gerus pinigų iš "betų"—arklių lenktynių. Prokuratūra mano, kad per tris metus jie yra padarę mažiausia \$500,000 gryno pelno.

Be to ir Bostono policijai iškelta sunkus kaltinimas. Prokuroro Bushnello padėjėjas Salisburys teisme pasakė, kad į kaltinamųjų suolą bus pasodinti keli stambūs policijos pareigūnai ir prieš juos bus iškelti kaltinimai už sėbravimą su gembleriais.

40,000 dolerių mažiau.

Automobilių registravimo ofisas skelbia, kad balandžio mėnesyje Massachusetts valstija neteko \$40,072. 1943 metų balandžio valstija už laisnius gavo \$364,000, o šį balandžio mėnesį tik \$324,000.

Moteriskė jaunuoli mokymo vagišiauti.

Cambridge'aus policija areštavo tūlą Ann Antonitū (gal Oną Antonaitienę), keturių vaikų motiną, pas kurią rasta virš \$1,000 vogtų drapanų. Pasirodė, kad ji turėjo prisikabinti 15 metų berniuką iš Somerville's, kuris vaikščiodavo po krautus, vaginėjo ryšulius ir rešė tai moteriškai.

Dabar ta moteriškė laukia bylos.

Senatorius smerkia Amerikos spauda.

Bostono Common sode buvo suruoštas politinis mitingas. Be kitų ten kalbėjo ir šios valstijos senatorius Maurice Goldman. Jis griežtai pasmerkė tą dalį Amerikos spaudos, kuri priešina prezidentui Rooseveltui vykdomom reformom ir perša rinkti Hooverinio tipo prezidentą. "Tai yra fašizmo samdiniai, gal ir neapmokami, bet vis tiek samdiniai"—sako Goldman.

Kova su medžių parazitais.

Kanados ir Jungtinių valstijų pasieniu pradėjo siausti medžius naikina parazitai. Bijoma, kad tie parazitai gali apnikti ir mūsų valstijos miškus. Tuo tikslu kreiptasi į Kongresą, kad paskirtų tam tikrą sumą pinigų kovai su medžių kenkėjais.

50 mergaičių laivyno tarnyboje.

Pereitą savaitę laivyno tarnybon paimta 50 jaunų mergaičių—30 iš Bostono ir 20 iš netolimų apylinkių. Jų tarpe randasi kelios lietuvaitės.

Prie darbo, kurį mėgstame, keliam anksti ir dirbam gana noriai. Shakespeare.

Boston Edison Company sako... tiesa. Paaliejoti vacuum cleaner ir kitus elektriskus prietaisus yra geras daiktas, bet nepripilkite aliejaus per daug. Per daug aliejaus sugadina motoro armatūrą.

Boston Edison Company

Geriausiuose namuose dabar yra geriamas..

PICKWICK

"ALE that is ALE"

Prašom Gražint Tuščias Bonkas

BREWED BY HOFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

Radijo koncertui praėjus.

Užpėreitą nedėdienį Gavino mokyklos auditorijoj buvo suruoštas koncertas Lietuvių Radijo Korporacijos 10 metų sukakčiai pažymėti. Prisirinko labai gražios publikos, kuri užpildė visą salę.

Pp. Minkai, Lietuvių Radijo Korporacijos savininkai, nuoširdžiai dėkoja visai publikai ir koncerto programos dalyviams, ypatingai Worcesterio Lietuvių Moterų Klubui chorui ir Birutės bei Saulutės radijo chorui.

Bostono uostė buvo sustreikavę žuvies laivų krovikai. Dėl to streiko sugedo 250,000 svarų žuvies.

Bostone prasidėjo silti orai. Žmonės pradeda jau maudytis juroje.

Iš vienos Dedhamo kafeiterijos nežinomi pikadariai išnešė 25 dėžes svaigalų, už \$1,000. Vagys nesurasti.

MAISTO KNYGUTĖS KALENDORIUS

Mėsai ir riebalams dabar galioja visos ketvirtosios knygutės stampos nuo raidės A8 iki raidės T8. Kiekviena verta 10 pointų ir jų laikas neribotas.

Kenuotom daržovėm dabar yra geros ketvirtosios knygutės mėlynos stampos A8, B8, C8, D8, E8, F8, G8, H8, J8, ir K8. Jų laikas neribotas ir kiekviena yra verta 10 pointų.

Nuo 1 gegužės įnejo galion dar šios mėlynos stampos: L8, M8, N8, P8, ir Q8. Jos bus geros neribotam laikui.

Cukrui dabar yra geros

trys stampos iš ketvirtosios knygutės, butent No. 30, 31 ir 40. Kiekviena jų duoda po 5 svarus cukraus ir jų laikas neribotas. Be to, kiekvienas asmuo gali gauti 20 svarų cukraus kenavimo reikams, bet dėl to reikia kreiptis į vietinį Rationing Boardą.

Cėverykams yra skiriamos No. 1 ir 2 stampos su orlaiviu iš trečiosios knygutės.

Kuro aliejui dabar įnejo galion Ketvinto Periodo kuponai, kurie bus geri iki 30 Sept.

Radijo programa.

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinanti nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

1. Muzika.
2. Dainininkės Emilija Burbulienė iš So. Bostono ir Elena Yuknevičiūtė iš Rėvere.
3. Dainininkas Ignas Kubiliūnas iš Dorchesterio su savo akompaniste Elena Zukauskiute.
4. Pasaka apie Magdute. Steponas Minkus.

Po programos parašykite savo įspūdžius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass. S. Minkus.

BORIS BEVERAGE CO.
220 E Street, South Boston
Pristato toniką ir visokios rūšies Alų baliams, vestuvėms į namus ir į sales. (18)
Savininkai:
Jonas Arlauskas ir Juozas Skandalis.
Telef.: SOU 3141.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI
(Insured Movers)
Perkraustom tie pat ir i tolimas vietas.
Rūpi priežiūra, kaina prieinama
526 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

INSURANCE.

Apsidrausk dabar. Rytoj gali but pervėlu. Susirgus ar susižeidus mokama \$25.00 per savaitę ir ligoninės lėšas, o kainuoja tik \$12 per metus.

Gali prigulėti be lyties skirtumo, nuo 16 iki 69 metų amžiaus. Platesnių informacijų klauskite pas— (11—24)

Bronis Kontrim.
598 E. Broadway,
So. Boston, Mass.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4
ir nuo 7 iki 8.
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23
BOSTON. Telef. Fafayette 2371
arba Somerset 3044-J
SPECIALIZUOSI KRAUJŲ INKSTŲ
IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPŠYS)
LIETUVIŠ GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

TEL. SOU 2712

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Specialybė: Akij, Vidurių Ligu,
Ausų, Nosies ir Gerklės.
Vartoja veliausias konstrukcijas
X-RAY Aparatų.
Pritaiko Akinis.
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuojasi Vyriškų organų
nailpėjime. Gyvenimo permainų
moterų. Moterų ir Vyrių ligas
Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 dienn
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakaro
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2806

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro.
Sėdėdomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienn.
447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 6,
nuo 7 iki 8.
Sėdėdomis 9 iki 12
ir susitarus.
AKIJŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinka
nuo laiku sugrąžinus sviesą, išg
saminuoju ir priskiriu akinis.
114 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

S. BARASEVICIUS IR SUNUS

MOTERIS PAGELBININKĖ
LIETUVIŲ GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
Tari Notaro Teises.
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sunaus gyvenamoji vieta:
538 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537